

Wybieraliśmy sołtysów

Od 27 stycznia, kiedy to odbyło się pierwsze zebranie w Olszewce, trwała kampania sprawozdawczo-wyborcza w sołectwach gminy Lelisz ogłoszona zarządzeniem wójta Stanisława Subdy po konsultacji z Radą Gminy. Zgodnie z tym co ustalono zebrania miały odbyć się jeszcze w tegorocznym karnawale, więc czasu na przygotowanie było niewiele, ale i tak trzeba uznać większość zebrań za udane i dobrze zorganizowane. We wszystkich zebraniach sołeckich uczestniczył wójt Stanisław Subda, który prezentował dokonania gminy za okres minionej, czteroletniej kadencji oraz odpowiadał na pytania zebranych mieszkańców. W przeprowadzeniu zebrań pomagali główny specjalista Urzędu Gminy Stefan Prusik oraz wyznaczeni pracownicy Urzędu.

- Udział w zebraniach sołeckich był dla mnie ciekawym doświadczeniem także z tytułu pełnienia funkcji przewodniczącego Rady Powiatu. Zebrane wnioski i opinie będę starał się wykorzystać w pracy na szczeblu powiatowym, ale także w gminie – powiedział nam Stefan Prusik.

W swoich wystąpieniach wójt Stanisław Subda pokazywał zarówno dokonania całej gminy, jak i te dotyczące poszczególnych sołectw. Podkreślał takie sukcesy, jak wyasfaltowanie ponad 28 km dróg gminnych oraz udział w budowie ponad 34 km dróg powiatowych oraz wykonanie 42 km dróg gruntowych, wykonanie chodników w Łęgu Przedmiejskim i Leliszu, a także oświetlenia, kanalizacji, sieci telefonicznej.

- Nie wszystko się udało, choćby fakt, że pomimo dużych nakładów na oświatę, budowy boisk wielofunkcyjnych, w tym „Orlika” w Łęgu Przedmiejskim, nowoczesnej sali w Obierwi, wciąż ubywa nam uczniów, co powoduje obniżenie subwencji oświatowej, a tym samym zwiększa obciążenia gminy. Tylko w ciągu trzech ostatnich lat ubyło nam 201 uczniów, a to prawie tyle co cała, nieduża szkoła. Obecnie w szkołach podstawowych uczy się 665 uczniów, a w gimnazjach 384 uczniów. Najlepsze wyniki uzyskują uczniowie szkół w Obierwi – podkreślał wójt Stanisław Subda.

W trakcie zebrań występowali także dotychczasowi sołtysi, którzy prezentowali sprawozdania z działalności swojej oraz Rady Sołeckiej, a także informowali o wykonaniu funduszu sołeckiego.

- Fundusz Sołecki to nowa forma udziału sołectw w realizacji budżetu i zadań gminy – wyjaśniał wójt S. Subda. – Rada Gminy ustala jakie środki ma do dyspozycji dane sołectwo, które określa na jakie zadania gminne związane z potrzebami jego mieszkańców mają być one przeznaczone.

W Leliszu dofinansowano w ten sposób budowę dróg dojazdowych do łąk, w Durlasach dofinansowano budowę boiska i parking przy byłej szkole, w Białobielu budowę parking przy szkole. Jednym słowem znalazły się środki, które sołectwo mogło skierować tam, gdzie mieszkańcy uważali, że są im najbardziej i najpilniej potrzebne.

c.d. str. 5.

W numerze:

Z życia samorządu s. 2; Budżet i inwestycje w gminie s. 3; Dopłaty do kolektorów s. 4; Oświata w gminie, Zespół Szkół w Obierwi s. 6-7; Co oznacza spis powszechny s. 8; Jak zwykle niezawodni w Rajczy s. 9; Sport w gminie, LZS zimą rozgrzewa się na całego s. 11; Informacje, aktualności, przypomnienia s. 12.

III sesja Rady Gminy, która odbyła się 29 grudnia 2010 r. w sali konferencyjnej Urzędu Gminy, była pierwszą, w której tak licznie uczestniczyli radni powiatowi: Stefan Prusik, już jako przewodniczący Rady Powiatu, Zofia Szczubelek i Waldemar Pędzich. Po przyjęciu porządku obrad, a także wobec braku interpelacji i wniosków radnych, sekretarz gminy Halina Gontarzewska przedstawiła obszerną i szczegółową informację o działalności Wójta Gminy i Urzędu Gminy w okre-

2
sie pomiędzy sesjami, a następnie przystąpiono do omawiania projektu budżetu Gminy na 2011 rok. Założenia budżetu oraz jego najważniejsze priorytety przedstawił wójt Stanisław Subda, podkreślając konieczność ponoszenia wyższych kosztów oświaty spowodowanej zmniejszeniem się liczby uczniów w szkołach, rosnącą potrzebę większych wydatków na drogownictwo, ochronę środowiska i potrzeby inwestycyjne. (zob. str. 3).

Po wystąpieniu wójta S. Subdy swoje opinie na temat projektu budżetu przedstawiły komisje Rady Gminy. Wszystkie komisje opowiedziały się za przyjęciem budżetu w zaproponowanej przez wójta wielkości. Następnie skarbnik Gminy Bogusława Parzych zapoznała radnych z uchwałą Regionalnej Izby Obrachunkowej dotyczącej budżetu gminy, a także z uchwałą dotyczącą opinii RIO o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Lelis na lata 2011-2016. Obie uchwały, w których bardzo wnikliwie przeanalizowano nasze gminne dokumenty, były pozytywne. Podsumowania wyników pracy nad projektem budżetu na 2011 rok oraz nad wieloletnią prognozą finansową dla gminy dokonała Jan Mrozek, przewodniczący Rady Gminy, który podkreślił duży wkład pracowników Urzędu Gminy w przygotowanie obu dokumentów, a także ich realistyczne praktyczne podejście do rozwiązywania problemów inwestycyjnych i spraw bieżących. Zdanie to podzielił w dyskusji radny Stanisław Szczepanek. W głosowaniu oba projekty uchwał dotyczących budżetu gminy, jak i wielolet-

niej prognozy finansowej przyjęto jednogłośnie.

Zakończywszy prace związane z planowaniem finansów gminy na rok 2011, radni przystąpili do podejmowania uchwał związanych z bieżącymi zadaniami samorządu. Przede wszystkim dokonali niezbędnych zmian w budżecie gminy jeszcze na 2010 rok, a następnie jednogłośnie przyjęli Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2015 oraz uchwały związane z zaciągnięciem długoterminowej pożyczki z WFOŚiGW, a następnie uchwałą określającą tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego, związanego z programem zwalczania przemocy w rodzinie, oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania w Lelisie, co stanowi pewną nowość w pracy gminnego samorządu.

Ostatnia w minionym roku sesja RGm. była także momentem do przyjęcia planu pracy poszczególnych komisji Rady oraz samej Rady Gminy. Po jednogłośnie przyjęciu tych planów wójt Stanisław Subda podsumował wyniki pracy gminy w 2010 roku podziękował pracownikom Urzędu Gminy, kierownikom jednostek samorządowych, radnym i sołtysom za realizację tych zadań, a następnie złożył noworoczne życzenia Radzie Gminy, sołtysom i zaproszonym gościom. Z kolei przewodniczący Rady Gminy Jan Mrozek także ustosunkował się do wyników bardzo owocnego roku pracy samorządu, w tym do kampanii wyborczej, która wyłoniła nową Radę Gminy, a następnie złożył wszystkim zebranych życzenia noworoczne z okazji zbliżającego się 2011r.

Zwołana w trybie nadzwyczajnym IV Sesja Rady Gminy Lelis, obradowała w sali konferencyjnej Urzędu Gminy 14 stycznia 2011 roku. Sesję zwołano na wniosek Wójta Gminy, który poinformował, że powodem jest konieczność podjęcia uchwał, które trzeba załączyć do wniosku o drogi gminne.

- Pomimo, że w planie zagospodarowania przestrzennego gminy mamy, że to są drogi gminne, to zgodnie z przepisami wystąpiliśmy o opinię do Zarządu Powiatu w Ostrołęce w sprawie zaliczenia tych dróg do kategorii dróg gminnych i po uzyskaniu stosownych opinii trzeba teraz podjąć formalne uchwały – stwierdził wójt Stanisław Subda.

Uchwały dotyczyły drogi Łęg Przedmiejski – Białobiel o długości 1,032 km położonej między miejscowościami Łęg Przedmiejski i Białobiel na działkach o numerach ewidencyjnych: 911 (obręb Łęg Przedmiejski), 245/2, 194/2 (obręb Białobiel oraz drogi Łęg Siedliska – Łęg Pyskły o długości

2,825 km położonej w miejscowości Łęg Przedmiejski na działkach o numerach ewidencyjnych: 296, 530/4, 305/1. Obie uchwały przyjęto jednogłośnie.

Na zakończenie sesji wójt S. Subda zwrócił się do radnych o opinię w sprawie ustalenia terminu zebrań wyborczych w sołectwach na terenie gminy Lelis. Po wymianie poglądów, w której uczestniczyli także sołtysi, powstało przekonanie, że najlepszym terminem będzie karnawał.

Z kolei, Stefan Prusik, główny specjalista w Urzędzie Gminy, poinformował Radę Gminy, iż na skutek rezygnacji części mieszkańców gminy z zakupu kolektorów słonecznych, ogłoszono nabór uzupełniający. Z projektu ubyło około 25 osób. Po uzupełnieniach pozostaje 9 miejsc wolnych.

- Wniosek dotyczący projektu zakupu kolektorów słonecznych jest złożony i czekamy na ocenę formalną. Dofinansowanie, które jest planowane w ramach tego projektu wynosi 70 proc. środków unijnych, 30 proc. to wkład własny. Pierwotnie miało być 75 proc. -85 proc. wkładu unijnego. Mamy zapisanych z terenu gminy 337 osób, z gminy Kadziłdo jest 110 chętnych, trzecim partnerem jest Parafia w Dąbrówce – oświadczył Stefan Prusik.

Radni Krzysztof Mróz oraz Stanisław Szczepanek, a także przewodniczący Jan Mrozek, podnieśli jeszcze sprawę odśnieżania dróg powiatowych, na których jest bardzo ślisko i utworzyły się wysokie koleiny, zwłaszcza na drodze do Dąbrówki. W od-

powiedzi wójta S. Subda potwierdził, że otrzymał w tej sprawie wiele interwencji. Jak oświadczył starosta powiat będzie posypywać drogi na przystankach i większych łukach. Gmina także odśnieża, ale nie posypuje dróg, bo to wymaga dużych nakładów, tym bardziej iż gmina nie posiada odpowiedniego samochodu do posypywania. Sprawę tę będzie się rozważać po tym, jak zostanie zakupiony nowy samochód pożarniczy – oświadczył wójt.

Tekst i fot. Antoni Kustusz

Uchwała Nr III/13/10

Rady Gminy Lelis

z dnia 29 grudnia 2010 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c oraz art. 58 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

W uchwale Nr XXXV/168/10 Rady Gminy Lelis z dnia 21 maja 2010 r. w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w § 1 ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. Postanawia się zaciągnąć pożyczkę długoterminową z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w wysokości 240.673,86 zł (słownie: dwieście czterdzieści tysięcy sześćset siedemdziesiąt trzy złote 86/100) na realizację zadania pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej w miejscowościach: Białobiel, Siemnocha, Łęg Przedmiejski, Łęg Starościński-Walery gm. Lelis.”

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady Gminy
Jan Mrozek**

Podtopione grunty, zalane piwnice

Tegoroczna zima i późniejsze, styczniowe roztopy spowodowały liczne podtopienia gruntów w okolicach Olszewki i powodziowe zalania piwnic w Szkole Podstawowej. Na roztopy narzekają także rolnicy w Białobielu oraz Siemnosze. Zapowiada się mokra i niesprzyjająca rolnikom wiosna, co widać na naszych zdjęciach z okolic Olszewki. (ak)

Fot. Antoni Kustusz

Rada Gminy Lelis 29 grudnia 2010 r. uchwaliła budżet Gminy na 2011 rok, w którym zaplanowano, że: dochody budżetu Gminy wyniosą 26.702.300 zł, z tego największe dochody to:

- subwencja oświatowa - 8.011.714 zł., która stanowi 30,0 proc. dochodów budżetu Gminy (w roku 2010 stanowiła 36,2 proc.)
- subwencja wyrównawcza - 4.183.591 zł, która stanowi 15,7 proc. dochodów budżetu (w roku 2010 stanowiła 19,6 proc.)
- subwencja równoważąca - 525.418 zł, która stanowi 2 proc. dochodów (w roku 2010 - 2,3 proc.)
- dotacja na zadania z administracji rządowej 3.512.578 zł, która stanowi 13,2 proc. dochodów budżetu (w roku 2010 - 15,3 proc.)
- podatki od mieszkańców Gminy (rolny, od nieruchomości, leśny i od środków transportu) - 910.000 zł., które stanowią 3,4 proc., dochodów budżetu (w roku 2010 - 3,9 proc.)
- podatki od działalności gospodarczej - 2.176.130 zł, które stanowią 8,2 proc. dochodów budżetu (w roku 2010 stanowiły 9,9 proc.)
- udział Gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (w tym podatek dochodowy od osób fizycznych) - 1.877.369 zł, które stanowią 6,7 proc. dochodów budżetu (w roku 2010 - 7,1 proc.).

Planowane wydatki budżetu Gminy wynoszą 30.413.140 zł, z tego największe wydatki to :

- wydatki na oświatę - 12.953.508 zł, które stanowią 42,6 proc. wydatków budżetu Gminy (w roku 2010 - 47 proc.). Suma, którą Gmina dokłada do subwencji oświatowej wynosi 4.941.894 zł czyli 61,7 proc. subwencji oświatowej (w roku 2010 - 47,8 proc.);
- wydatki na opiekę społeczną - 4.127.726 zł, które stanowią 13,6 proc. wydatków budżetu (w roku

2010 stanowiły -15,2 proc.);

- wydatki na administrację, w tym zadania zlecone z administracji rządowej, obsługę Rady Gminy, promocję - 1.893.168 zł, które stanowią 6,2 proc. wydatków budżetu (w 2010 r. stanowiły one 6,9 proc.)
- wydatki na kulturę, w tym GOK-O i biblioteki - 817.109 zł, które stanowią 2,7 proc. wydatków budżetu (w roku 2010 - 2,8 proc.)
- ogółem zaplanowane wydatki inwestycyjne na 2011 rok wynoszą 11.279.595 zł, z tego z budżetu Gminy 10.984.378 zł, tj. 36,1 proc. wydatków budżetu (w roku 2010 stanowiły one - 27,8 proc.)

Wartość zaplanowanych inwestycji wraz z planowanymi do uzyskania środkami zewnętrznymi wynosi ogółem - 36.339,611 zł.

Największe inwestycje zaplanowane do realizacji w 2011r:

1. przebudowa dróg gminnych Łęg Przedmiejski - Łęg Starościński około 6 km, koszt całej inwestycji 2.838.000 zł, z tego 50 proc. dofinansuje Wojewoda,
2. przebudowa drogi gminnej w Łegu Starościńskim, kolonia Mała Wioska, długość około 700 mb, koszt inwestycji 250 tys. zł,
3. przebudowa drogi gminnej Gibalka - Długi Kąt o długości około 1000 mb, koszt inwestycji to 290 tysięcy złotych,
4. przebudowa ulic: Spokojnej, Daliowej i Sosnowej w Białobielu o długości około 1200 mb, wartość inwestycji to 500 tysięcy złotych,
5. przebudowa ulic: Szkolnej, Przemysłowej i Złotej w Lelisie o długości około 1000 mb, wartość inwestycji to 455 tysięcy złotych,
6. przebudowa boisk sportowych przy Zespole Szkół w Lelisie (stadion), kontynuacja przebudowy z 2010r.. Wartość inwestycji w roku 2011 to 1,6 mln zł. Inwestycja dofinansowana ze środków Unii Europejskiej w wysokości 85 proc.,
7. budowa boiska wielofunkcyjnego (szkolnego) wraz z montażem monitoringu i placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Białobielu. Koszt inwestycji to 757 tys. zł, z czego 75 proc. to dofinansowanie funduszy Unii Europejskiej,
8. termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Obierwi, koszt inwestycji to 609,8 tys. zł. Inwestycja będzie realizowana po pozytywnym rozpatrzeniu wnio-

sku do funduszy Unii Europejskiej,

9. budowa kanalizacji sanitarnej w Białobielu, Siemnosze, Łegu Przedmiejskim i Łegu Walery. Inwestycja realizowana od 2009 rok. W roku bieżącym będzie zakończona. Koszt inwestycji ponad 6 mln zł,
10. zagospodarowanie skwerów w miejscowości Lelis i Dąbrówka. Wartość inwestycji to 1.478.343zł, z tego dofinansowanie z UE 1 mln zł. Inwestycja będzie realizowana po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku złożonego do funduszy Unii Europejskiej,
11. budowa instalacji solarnych w Gminie Lelis w ilości 337 szt. Wartość inwestycji to 7.534.910 zł. (dofinansowanie z funduszy Unii Europejskiej 5.274.437 zł) Inwestycja będzie realizowana po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o pozyskanie funduszy z Unii Europejskiej,
12. przebudowa ciągu komunikacyjnego dróg powiatowych Szwendrowy Most - Olszewka-Obierwia o długości 1,9 km wraz ze ścieżką pieszo-rowerową 3,9 km. Koszt inwestycji to 1,3 mln zł, z tego Gmina dofinansuje 260 tys. złotych. Inwestycja będzie realizowana po zakwalifikowaniu się wniosku o dofinansowanie przez MSWiA w wysokości 50 proc.,
13. rozbudowa oczyszczalni ścieków w Lelisie oraz budowa kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej w Nasiadkach i Szafarczysskach oraz kolonie wsi Lelis i Durlasy. Koszt inwestycji około 3.550 tys. złotych w roku 2011 wykonanie dokumentacji oraz uzyskanie pozwolenia na budowę,
14. W roku 2011 kontynuowana będzie dalsza modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy,
15. Będzie także nadal kontynuowana budowa i remonty dróg zwirowych.

Opracował:
Stanisław Subda - Wójt Gminy

Nowe zadania gminy

Rada Gminy na sesji 29 grudnia ub. r. podjęła uchwałę w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania w Gminie Lelis. Czym będzie ten nowy twór i jakie podejmie zadania? Otóż z dniem 1 sierpnia 2010 r. weszła w życie zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.), która nałożyła na gminę obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych. Art. 9a tej ustawy określa, że gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Wskazuje również, że zespół jest powołany przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Podstawą działania zespołu są

porozumienia zawarte z podmiotami określonymi w przepisach prawa. Ustawodawca przekazał do kompetencji rady gminy określenie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zgodnie z art. 9b znowelizowanej ustawy gminny zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. W jego skład wchodzi przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i Kuratora Sądowy. Obsługę administracyjno-techniczną Zespołu zapewni Ośrodek Pomocy Społecznej w Lelisie ul. Szkolna 37. (ak)

Czysty las jest piękny

W Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie 9 stycznia nastąpiło podsumowanie VI edycji ogólnopolskiego konkursu „Czysty Las”. Szkoła Podstawowa w Nasiadkach otrzymała wyróżnienie na etapie regionalnym w kategorii „Las w sztuce”. Jako nagrody otrzymaliśmy gry dydaktyczne, album o ptakach oraz plansze przedstawiające ssaki, płazy i gady żyjące w Polsce. Opiekunowie szkolnego koła ekologicznego „Koniczynka” Katarzyna Izdorczyk i Jolanta Kurpiowska otrzymali podziękowanie za przygotowanie uczniów do konkursu.

Katarzyna Izdorczyk

Dopłaty do kredytów na kolektory słoneczne

Jak informuje na swojej stronie Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej po podpisaniu w dniu 17 lipca ub. r. umowy z bankami, głównie spółdzielczymi, istnieje możliwość uzyskiwania dopłat przez osoby fizyczne do kredytów na budowę i montaż kolektorów słonecznych. W przypadku gminy Lelis dotyczy to tych wszystkich, którzy nie zdążyli w terminie włączyć się do wniosku grupowego obejmującego mieszkańców gmin Lelis i Kadzidło. Instrument dopłat jest bowiem adresowany do osób fizycznych, które dysponują prawem do nieruchomości.

Kredyty z 45 proc. dotacją NFOŚiGW będą oferowane w placówkach banków, które podpisały umowy lub w placówkach ich banków zrzeszonych. Jest to łącznie ok. **4,5 tysiąca placówek bankowych**. Decyzję o włączeniu instrumentu dopłat do oferowanych produktów bankowych oraz o terminach ich uruchomienia podejmują dyrektorzy poszczególnych banków. Dopłaty są udzielane do kredytów zarówno na zakup, jak i montaż kolektorów słonecznych oraz aparatury niezbędnej do ich prawidłowego funkcjonowania. Beneficjenci mogą zatem liczyć na dofinansowanie kosztów: sporządzenia projektu budowlano-wykonawczego, zakupu:

- kolektora słonecznego (płaskiego lub rurowego)
- nowego zasobnika wodnego,
- automatyki,
- aparatury pomiarowej i instalacji,
- ciepłomierza oraz montażu zestawu

Jak wyjaśnia NFOŚiGW wysokość dopłaty z NFOŚiGW wynosić będzie 45 proc. brutto ww. kosztów poniesionych przez inwestora. Wysokość dopłaty będzie obliczana proporcjonalnie do kosztów nieprzekraczających 2.500 zł za metr kwadratowy powierzchni zainstalowanych kolektorów.

Na dopłaty NFOŚiGW zarezerwował 300 mln zł do wypłacenia w latach 2010-2014. Pozwoli to na osiągnięcie efektu ekologicznego w postaci zainstalowania kolektorów słonecznych o łącznej powierzchni ponad 250 tys. m² (ok. 25 boisk piłkarskich), co przyczyni się do redukcji emisji CO₂ o 36 tys. ton.

Kolektory słoneczne, w największym skrócie, to urządzenia pozwalające wykorzystać energię słoneczną (niekoniecznie bezpośrednio nasłonecznienie - również światło rozproszone) do ogrzewania wody użytkowej. Nie należy ich mylić z **panelami słonecznymi**, zwy-

kle oznaczającymi potocznie układy ogniw fotowoltaicznych, które służą do generowania elektryczności.

Jak działa kolektor słoneczny? Promieniowane słoneczne pada na powierzchnię (absorber), która pochłania energię tego promieniowania. Do absorbera przymocowane są przewody, w których w układzie zamkniętym krąży tzw. czynnik roboczy (najczęściej - niezamarzający płyn na bazie glikolu), który po odebraniu energii cieplnej z absorbera transportuje ją do budynku, gdzie jest wykorzystana do wstępnego ogrzania np. wody użytkowej. W zależności od nasłonecznienia - pory roku, pory dnia, warunków atmosferycznych - kolektory charakteryzują się różną wydajnością (sprawnością przekształcania energii). O ile w lecie mogą w 100 proc. pokrywać zapotrzebowania na energię niezbędną do ogrzania wody użytkowej (a gdy się ich nie zamierza używać, trzeba je nawet czasami przykryć roletą, żeby uniknąć przegrzania instalacji), to poza sezonem letnim zwykle, w celu uzyskania wymaganej temperatury, wodę trzeba dogrzać w piecu na paliwa tradycyjne.

Oznacza to, że montaż kolektora słonecznego nie eliminuje konieczności posiadania drugiego źródła ogrzewania wody, jednakże znacznie obniża koszty ponoszone na zakup paliwa.

Istnieje wiele typów kolektorów słonecznych, lecz wśród nich najpopularniejsze w Polsce są kolektory **płaskie** (zwykle cieczowe) oraz **rurowe** (próżniowe). W naszych szerokościach geograficznych lepiej sprawdzają się kolektory próżniowe (najczęściej rurowe), dla których temperatura otoczenia ma mniejsze znaczenie, gdyż czynnik roboczy odbierający z absorbera energię słoneczną (np. glikol lub gaz) jest odizolowany od otoczenia **próżnią**, która przepuszcza światło (do absorbera), lecz nie przewodzi ciepła (na zewnątrz) i tym samym w zimie znacznie ogranicza straty ciepła. Kolektory rurowe mają nieco wyższą sprawność i można je montować nawet na pionowych ścianach, są natomiast droższe. Typ kolektora nie jest jednak wcale najważniejszy - bardzo dużo zależy od wyboru konkretnego modelu oraz, przede wszystkim, od jakości montażu i wykonania właściwej izolacji. **(ak)**

Więcej na stronie: <http://oze.nfosigw.gov.pl>

Wybrano nowe władze TPD w Ostrołęce

W trakcie powiatowej konferencji sprawozdawczo - wyborczej Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, która odbyła się 4 stycznia w Ostrołęce w sali Urzędu Miejskiego, podsumowano czteroletnią kadencję oraz wybrano nowe władze organizacji. Prezesem powiatowego oddziału TPD w Ostrołęce została Hanna Grądzka. Wybrano także dwóch wiceprezesów, którymi zostali: Danuta Gnoza oraz Andrzej Rybus - Tołłoczko. Stanowisko sekretarza Towarzystwa objęła Bożena Sepioła, a skarbnika - Grażyna Sosnowska.

Jak poinformował Mirosław Kędziński, dotychczasowy prezes TPD w Ostrołęce obecnie w powiecie funkcjonuje 54 koła, które zrzeszają około 1000 członków. Najaktywniejsze zarządy i koła działają w Myszyncu, Lelisie, Kadzidło, Olszewie Borkach oraz koło TPD przy ZSZ nr 2 w Ostrołęce. W ubiegłym roku z form wyjazdowych i w miejscu zamieszkania organizowanych przez TPD skorzystało 810 dzieci, w tym 197 z terenów dotkniętych powodzią z gminy Słubice. Za swoją aktywną działalność oddział powiatowy otrzymał podziękowanie od wojewody Jacka Kozłowskiego za organizację wypoczynku dla dzieci z terenów powodziowych.

Konferencji sprawozdawczo - wyborczej towarzyszyło wręczenie nagród i dyplomów dla zwycięzców konkursu plastycznego „Dbam o Piękno Domu Ziemi” z gminy Kadzidło, a także odznak m.in.: „Przyjaciół Dziecka” oraz „Zasłużony Działacz Towarzystwa Przyjaciół Dzieci”, które wręczył obecny na konferencji Wiesław Kołak, prezes Zarządu Głównego TPD. Były też wręczone dyplomy i podziękowania dla działaczy ustępującego zarządu. Wyróżnienia otrzymali: odznaki: „Przyjaciół Dziecka” Anna Dobkowska oraz Andrzej Rybus Tołłoczko, medal im. Henryka Jordana: Marianna Danuta Gnoza i Ewa Rudzik; Srebrną Odznaką „Zasłużony Działacz Towarzystwa Przyjaciół Dzieci” - Bożena Sepioła. Wręczono także dyplomy i podziękowania dla działaczy ustępującego Zarządu. Specjalną Odznaką Przyjaciela Dziecka odznaczony został ustępujący prezes Mirosław Kędziński.

W nowej kadencji władze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci planują m.in.: rozszerzenie działalności ognisk wychowawczych oraz pozyskanie młodych członków do działalności w stowarzyszeniu tak, by zarazić ich pracą społeczną. **(ak)**

Ile nas kosztują bezpańskie psy?

Temat bezpańskich psów wałęsających się polami i ulicami naszych wsi stał na każdym wiejskim zebraniu. Mówią o nim myśliwi, którzy obliczają, że straty w zwierzęstanie wyrządzone przez zgłodniałe, chodzące samopas psy idą w setki milionów złotych. Domagają się uporządkowania tego problemu rodzice zaniepokojeni bezpieczeństwem dzieci w drodze do szkół. Jednym słowem o sprawie wie i mówi wielu ludzi, ale jak jest naprawdę. Otóż zadanie wyłapywania bezpańskich psów należy do gminy. Gmina po złapaniu takiego psa ma obowiązek odstawić go do schroniska i pokryć koszty takiej

operacji. Obecnie stawka ta wynosi 1589 zł za jednego psa. W 2010 roku gmina Lelis zapłaciła za odłowienie i odstawienie do schroniska trzech psów. To wcale nie jest mała kwota, a przecież z problemem wałęsających się i bezpańskich, przynajmniej z pozorów, psów spotykamy się po każdym większym, hucznym weselu czy sylwestrowej kanonadzie. Fajerwerki to największa plaga dla psów, które wprost oszalałe ze strachu zrywają pęta i pędzą na oślep w pola i do lasu. Może więc zamiast płacić tak duże pieniądze za odławianie bezpańskich psów zadbać, by te psy, które znajdują się pod naszą opieką nigdy nie

stały się bezpańskimi? Wystarczy pomyśleć o ich smutnym losie i zastanowić się zanim odpalimy kolejną racę lub zanim otworzymy bramę.

Nie mówię tu o sprawie wywożenia i porzucania psów w lasach czy na polach przy drogach. To zwykły kryminal i każdy, kto zauważy taki przypadek powinien natychmiast zgłosić go do komisariatu policji. Bo to nie tylko jest podrzucanie nam, mieszkańcom gminy, swojego zwierzęcia, ale także obciążanie naszego gminnego budżetu kosztami, które można wykorzystać na inne, potrzebne mieszkańcom cele. **(ak)**

Zebrań sołeckie były także okazją do prezentacji tegorocznych zamierzeń inwestycyjnych, takich jak dokończenie modernizacji, a właściwie budowy, stadionu i boisk wielofunkcyjnych w Lelisie, dokończenie budowy linii kanalizacyjnej o długości 25 km i ponad 500 przyłączy w czterech sołectwach: Białobieli, Siemnosze, Łęgu Przedmiejskim i Łęgu Walery, budowę skwerków w centrum Lelisa i placu zabaw przy szkole, budowy ścieżek rowerowo-piesznych przy drogach gminnych i powiatowych, budowę nowych i poszerzenie dotychczasowych dróg gminnych i powiatowych, jak np. drogi tzw. obwodnicy z Łęgu Przedmiejskiego do Łęgu Starościńskiego i wielu innych. Wywoływało to wiele emocji i pytań, na które wójt udzielał konkretnych odpowiedzi.

W dyskusji najczęściej skupiano się na problemach z zalewaniem łąk i domostw przez wezbrane wody wiosennych roztopów. Odżyła więc sprawa utrzymania sieci rowów melioracyjnych przez właścicieli gruntów, a także potrzeby utworzenia spółki wodnej w gminie. Podkreślano, że wspólnie trzeba zwrócić uwagę na stan i czystość przystanków autobusowych, utrzymania czystości chodników i ich odśnieżania, a także dbania o takie elementy jak lustra i znaki drogowe na skrzyżowaniach, a także stan oświetlenia ulic.

- Będziemy nadal zwiększać liczbę punktów oświetleniowych, zwłaszcza tam gdzie są skupiska domów, ale trzeba pamiętać, że takie oświetlenie kosztuje, bo trzeba zapłacić nie tylko za zakup i montaż lamp, ale także za prąd i konserwację. Już obecnie płacimy z tego tytułu ponad 25 tys. zł miesięcznie – wyjaśniał wójt, odpowiadając na liczne pytania mieszkańców Lelisa i Białobieli.

Oczywiście najważniejszym punktem wieczornych zebrań mieszkańców sołectw były wybory sołtysów i członków rad sołeckich. Pojawili

się nowi kandydaci i w kilku sołectwach doszło do zmian na tych funkcjach, jak choćby w Białobieli czy w Kurpiewskich. Ale w większości sołectw dotychczasowi reprezentanci miejscowych społeczności dobrze się spisywali i zasłużyli na słowa wielkiego uznania, o czym świadczyły dyplomy z podziękowaniami, jakie wójt Stanisław Subda wręczał im w trakcie zebrań, a także fakt, że ich nazwiska były jedynymi, które zgłoszono do wyborów tak, jak w Lelisie Bogdana Pyskę, czy w Łęgu Przedmiejskim Eugeniusza Bieńkowskiego.

Dodajmy także, iż w kilku miejscowościach zebrań sołeckie stały się okazją do przedstawienia nowych możliwości zatrudnienia się w Naro-

dowych Siłach Rezerwowych, do czego zachęcał przedstawiciel WKU, mjr. Sławomir Koźnica.

Ponieważ z chwilą oddania do druku bieżącego numeru „WGm.” nie dysponujemy jeszcze wszystkimi wynikami zebrań sołeckich, więc podamy je w następnej edycji. W tym numerze prezentujemy obrazki z zebrań, które odwiedziliśmy z aparatem, a więc w Białobieli, w Durlasach, Lelisie i w Łęgu Przedmiejskim.

Tekst i fot. Antoni Kustusz

Na zdjęciach: nowe rady sołeckie w Białobieli, Durlasach i Łęgu Przedmiejskim oraz sołtys w Lelisie.

Wielkie serce dla Babci i Dziadka

Spotkanie z ukochanymi Babciami i Dziadkami, które odbyło się 21 stycznia w Szkole Podstawowej w Olszewce stało się wielkim świętem całej szkolnej społeczności. W skromnej salce po strażackiej remizie uczniowie, a zarazem wnuczki i wnuki zaproszonych gości wystąpili z okolicznymi programem, który zakończył się brawu-

rowym tańcem dyskotekowych seniorów. Częste i serdeczne oklaski były najlepszym podziękowaniem za ten występ podyktowany gorącym i odwzajemnionymi uczuciami. Po występach babcie i dziadkowie otrzymali własnoręcznie przygotowane prezenty. Ileż było uścisków, pocałunków, radości! Kto nie ma wnuków ten nigdy tego nie

zrozumie. No i zaproszenie do stołu na ucztę smaczkowych wypieków, a także góry słodyczy dla małych aktorów. Piękny, choć mroźny Dzień Seniora w Olszewce jeszcze raz pokazał, że serdeczność i wspólna radość mogą przedłużyć życie każdej babci i wszystkim dziadkom. (ak)

Fot. Antoni Kustusz

Zespół Szkół w Obierwi nie znosi nudy. Społeczność szkolna oferuje naukę przez doświadczenie i zabawę, wychowanie przez czytanie i działanie oraz dbanie o kondycję fizyczną i kulturę żywego słowa.

PROJEKTY EDUKACYJNE

Uczniowie klasy I Publicznego Gimnazjum w Obierwi od września 2010 r. uczestniczą w realizacji projektu edukacyjnego „Akademia Uczniowska”. Jest to program realizowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej we współpracy z Międzynarodowym Instytutem Biologii Molekularnej i Komórkowej oraz Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności. Współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach III Priorytetu w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki. Dzięki temu programowi przez trzy lata nauki w gimnazjum młodzi ludzie będą mogli uczestniczyć w dodatkowych zajęciach specjalnych kół naukowych, zajmując się wybranymi przedmiotami matematyczno-przyrodniczymi: matematyką, chemią, fizyką i biologią. W ramach tych zajęć gimnazjaliści zapoznają się z technikami eksperymentalnymi, zaplanują i przeprowadzą zgodnie z procedurą naukową: obserwacje, eksperymenty i projekty zespołowe, dotyczące wybranych partii materiału związanych z realizacją programowej podstawy nauczania. Intencją programu jest, by każdy z uczestniczących w nim gimnazjalistów co najmniej kilka razy wziął udział w zajęciach kół naukowych i przeprowadził wspólnie z innymi uczniami projekt polegający na wzajemnym uczeniu się. Uczniowie uczą się więc pracy zespołowej, myślenia przyczynowo-skutkowego i rozwijają kreatywność. Dzięki temu nauka jest dla nich ciekawsza, zajęcia bardziej angażujące, a uczniowie w efekcie lepiej rozumieją zjawiska otaczającego ich świata.

Z KALENDARZA IMPREZ SZKOLNYCH

Choinka Noworoczna. W naszej szkole do karnawałowej tradycji należy Choinka Noworoczna. Ostatnio uczniowie mieli okazję bawić się na niej 15 stycznia. Podczas tegorocznej wspólnej zabawy postawiono głównie na zabawy integracyjne. Przepływały się one z konkursami tanecznymi, a rozpoczęły już wówczas zanim sala na dobre zaludniła się społecznością szkolną. Niewątpliwie gwoździem „choinkowego” programu był konkurs muzyczny „Jaka to piosenka?” Przyniósł wiele emocji nie tylko rywalizującym między sobą drużynom, ale również widzom. Sponsorem konkursu był sklepik szkolny „Kleks”, toteż zwycięska drużyna otrzymała bon upoważniający do dokonania w nim zakupów.

Właściwie dokąd tylko sięgamy pamięcią stałym punktem naszych choinek jest przybycie do bawiących się dzieci Świętego Mikołaja. Nie zapomniał o swoich milusińskich również i w tym roku, zwłaszcza że upominki dla wszystkich uczniów sponsorowała Rada Rodziców.

Dzień Babci i Dziadka Jak co roku o tej porze, czyli 21 stycznia w progach szkoły witaliśmy nasze Kochane Babcie i Dziadków.

Nasi dziadkowie też byli młodzi. Zapewne pamiętają miłe wspomnienia swoich młodszych lat. My podarowaliśmy im je poprzez ciepłe słowa, życzenia oraz wiązanki piosenek i melodii z dawnych lat. Słuchaliśmy i śpiewaliśmy wspólnie z Dziadkami w rytm akompaniamentu akordeonu przy ciepłej herbatce,

Może nie wiemy tego jeszcze wtedy, gdy jesteśmy dziećmi, ale uświadamiamy sobie dopiero wówczas, gdy jesteśmy już dorośli. Wspominamy minione lata, odwiedzamy dziadków, szukamy ich obecności... Jesteśmy im wdzięczni za wiele, wiele miłych wspomnień.

nie dyrektor Wanda Pieńkosz kierując do nich wiele miłych i ciepłych słów. Najmłodsze dzieci uczyły święto Babć i Dziadków pięknymi wierszami, piosenkami, krótką inscenizacją oraz życzeniami płynącymi prosto z serca. Dziękowaliśmy naszym Seniorom za ich dobroć, cierpliwość i miłość. Babcie i Dziadkowie zajmują szczególną rolę w naszym życiu.

NIESIEMY POMOC INNYM

Od dwóch lat przy Zespole Szkół w Obierwi działa **Szkolne Koło Caritas** powołane przez Caritas Diecezji Łomżyńskiej. Opiekunem SKC mianowana została Grażyna Nowakowska. Celem Koła jest propagowanie wolontariatu chrześcijańskiego w szkole, który opiera się na budowaniu wzajemnego zaufania, odpowiedzialności i pracy zespołowej, a w efekcie na autentycznym zaangażowaniu ludzi młodych w pracę na rzecz osób potrzebujących.

Koło działa w oparciu o roczny plan pracy, ale podejmuje jednocześnie inicjatywy doraźne, wynikające z bieżących potrzeb. Członkowie Koła organizują apele z okazji Dnia Papieskiego, a w grudniu przedstawienia jasełek. Jesienią bieżącego roku szkolnego zaangażowali się w zorganizowanie uroczystego czuwania młodzieży w związku z peregryna-

cją do naszej parafii relikwii bł. Karoliny Kózkówny.

W Adwencie członkowie Koła rozpropagowali wśród uczniów akcję „Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom”. Każda klasa zakupiła świecę z myślą o wigilii klasowej, przez co wsparła potrzebujące dzieci. W grudniu przeprowadzono dwie akcje charytatywne: rozprowadzono figurki aniołków (ozdób choinkowych), dochód z których przeznaczono na opłacenie obiadów jednemu z uczniów szkoły; 12 grudnia włączono się w akcję diecezjalnej Caritas pod hasłem „Bożonarodzeniowy Dar Serca”. W zbiorce przykościelnej młodzieży udało się zebrać 763,59 zł. W planach mamy zorganizowanie „Chrześcijańskich walentynek” oraz udział w dorocznej akcji „Skarbonka wielkopostna”.

Nasze Koło, choć bardzo młode, rozwija się prężnie, a zapał i zaangażowanie jego członków pozwala mieć nadzieję, że na stałe wpisze się ono w działalność szkoły.

Uczniowie Zespołu Szkół w Obierwi włączyli się również w zbiórkę na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, która w tym roku grała, aby zebrać środki na zakup nowoczesnej aparatury medycznej dla dziecięcych oddziałów nefrologicznych i urologicznych. Inicjatorem akcji był Jarosław Kraska - wolontariusz XIX finału WOŚP. Zbiórka przeprowadzona wśród uczniów pozostawiła ślad nie tylko w postaci symbolicznych serduszek ofiarowanych darczyńcom. Pokazała, jak ważne jest wspieranie szczytnych celów i nie pozostawanie obojętnym na potrzeby innych, poprzez otwarcie się na potrzeby drugiego człowieka i podzielenie się tym, co mamy.

MY TEŻ CZYTAMY DZIECIOM

Hasło ogólnopolskiej akcji Fundacji ABCXXI - „Cała Polska Czyta Dzieciom” w Szkole Podstawowej w Obierwi przyjęto jako nazwę wdrożonej od września 2010 r. innowacji pedagogicznej. Szkolny program uczestnictwa w ogólnopolskiej kampanii realizowany jest w ścisłej współpracy z Filią Biblioteczną w

Obierwi. Koordynatorem przedsięwzięcia jest Bożena Załęska. Ponadto od dwóch lat bierze udział w programie „Czytające szkoły”.

Zgodnie z założeniami kampanii jako priorytet przyjęto głośne czytanie, mając na uwadze jego korzystny wpływ na rozwój emocjonalny dziecka, przydatność w nauce języka, myślenia, w rozwoju pamięci i wyobraźni, czy też rozwijaniu wzorców moralnych. Oprócz cyklicznych spotkań z książką często pośród bibliotecznych półek najmłodszym czytelnikom głośno czytają zaproszeni goście. W tym roku nasi mali czytelnicy mieli już okazję wysłuchać głośnego czytania: Barbary Sęk – kierownika GBP w Lelisze oraz Czesławy Lewandowskiej – twórczyni ludowej.

Bez obaw możemy stwierdzić, że nie mniej emocji dostarczają dzieciom imprezy czytelnice oraz często towarzyszące im konkursy. Na pewno niezapomniane wrażenia pozostawiły: Bal u Calineczki, Urodziny u Kubusia Puchatka, andrzejki, czy Mikołajki w bibliotece.

SPOTKANIA Z FOLKLOREM

Zespół Szkół w Obierwi od wielu lat jest organizatorem folklorystycznej imprezy pod nazwą Majówka Kurpiowska. Ponadto nasi uczniowie mają możliwość uczestniczenia w lekcjach regionalnych. Tuż przed zimą przerwą świąteczną brać uczniowska licznie przestąpiła progi biblioteki. Podczas pięciogodzinnych zajęć regionalistycznych wykonywano ozdoby bożonarodzeniowe z bibuły i słomy według dawnych wzorów obowiązujących na Kurpiach. Poziom trudności dostosowano do wieku uczniów. Tak też 5 i 6-latków zrobiły podczas zajęć wielobarwne pawie oczka, uczniowie najmłodszych klas łańcuchy, a nieco starsze dzieci gwiazdy i bombki igiel-

kowe. Warsztaty poprowadziła twórczyni ludowa – Czesława Lewandowska.

OSIĄGNIĘCIA SPORTOWE

Od niedawna nasi podopieczni mogą rozwijać swoje predyspozycje sportowe ćwicząc na nowoczesnej sali gimnastycznej. Niemniej jednak sportowe talenty naszych uczniów ujawniły się już nieco wcześniej. Uczniowie Zespołu Szkół mają na swoim koncie zajęcia wielu zaszczytnych miejsc. Między innymi zajęli: III miejsce w Powiatowych Zawodach w Drużynowym Tenisie Stołowym - 4 klasa i młodsi chłopcy; V miejsce w Powiatowych Zawodach w Drużynowym Tenisie Stołowym PG - chłopcy + dziewczęta; VII miejsce w Powiatowych Zawodach w Indywidualnym Tenisie Stołowym - Jakub Grabowski PG; VII miejsce w Powiatowych Zawodach w Indywidualnym Tenisie Stołowym kl. IV i młodsi - Michał Niedźwiecki;

Biegi o Puchar Wójta - Cezary Waszkiewicz, I m: I miejsce - gmina - chłopcy w piłce nożnej gimnazjów, II miejsce - gmina - chłopcy, halowa piłka nożna gimnazjów; I miejsce - gmina - piłka koszykowa, chłopcy, gimnazja;

I miejsce - gmina - piłka ręczna - gimnazja II miejsce - powiat - skok w dal - Mateusz Duszak, IV miejsce - powiat - skok w dal - Sylwester Waszkiewicz

Warto w tym miejscu dodać, że nowopowstała sala sportowa służy nie tylko społeczności szkolnej, ale również środowisku lokalnemu. Codziennie tętni życiem do późnych godzin wieczornych. Dzięki niej sport stał się alternatywnym sposobem spędzania czasu wolnego przez młodzież i dorosłych. Często uprawiają go rodzice wspólnie z dziećmi. Jest to godne uwagi i naśladownictwa, bowiem należy pamiętać o tym, że sport to zdrowie.

Redakcja szkolna
Fot: Archiwum szkoły

DOBRE MANIERY- SZTUKA ŻYCIA

Drodzy Gimnazjaliści!

Pewnie sądzicie, że będzie to kolejna nudna „gadka” prosto ze szkolnego apelu. Jesteście w błędzie! W tym liście chcę przedstawić Wam tylko jeden temat, najcenniejszy spotykany w naszym środowisku, czyli sprawę braku kulturalnego zachowania wśród młodzieży. Moim zdaniem współczesna młodzież, czyli MY sami zachowujemy się niekulturalnie, a wręcz nagannie, myśląc, że jest to w porządku.

Na pewno sami często spotykacie się z brakiem kultury na co dzień w miejscach publicznych takich, jak, np.: sklep, boisko sportowe czy chociażby autobus. Czy jednak sami nie braliśmy w tym udziału? Przykładem może być obraźliwe wyrażanie się w stosunku do osób starszych lub koleżanek i kolegów. Czy kiedy rozmawiając w miejscu publicznym, musimy między zdania wtrącać wulgaryzmy? Naprawdę myślicie, że używając nieuczynnego słownictwa, będziecie bardziej lubiani, fajniejsi? Otóż nie! Nieodpowiednie wyrażanie się nie jest, przynajmniej moim zdaniem, najlepszym rozwiązaniem, ponieważ z czasem staje się to dla Nas czymś zupełnie normalnym, rutynowym. Ale są osoby, które zwracają na to uwagę m.in. znajomi, nauczyciele, a nawet

osoby spoza otoczenia. Wtedy sami pokazujemy, jak zostaliśmy wychowani, ponieważ taki brak kultury świadczy również o naszych rodzicach. Na pewno podstawowe zasady savoir-vivre są niezbędne w życiu!

Nieodpowiednie zachowanie jest też często widoczne w autobusach. Wyobraźcie sobie taką scenę: wracacie zatłoczonym autobusem do domu, a obok was stoi zmęczona, starsza osoba z zakupami. Co wtedy robicie? Większość z nas pewnie rozmawia, śmieje się lub po prostu udaje, że nie widzi takiej osoby. Nie ignorujemy starszego pokolenia, przecież nam młodym nic złego się nie stanie, jeżeli trochę pozostoiemy.

Jestem pewna, że nie ma wśród was takiej osoby, która nie popełniła przynajmniej jednego z powyżej wymienionych błędów. Dlatego apeluję do Was: zastanówmy się nad własnym zachowaniem, kulturą osobistą, pomyślmy o tym, jak nas postrzegają inni i czy warto popisywać się swoją głupotą? Odpowiedź na pytanie pozostawiam Wam.

**Pozdrawiam Szanownych Gimnazjalistów.
Powodzenia na egzaminach gimnazjalnych.
Aleksandra z kl. III Publicznego Gimnazjum w Obierwi**

Uczniowie nie pozostają sami

Ponad 37 tys. zł przekazano w gminie na pomoc materialną dla uczniów na zakup podręczników w roku szkolnym 2010/11.

Po zebraniu informacji z poszczególnych szkół wynika, że z pomocy skorzystało 125 uczniów szkół podstawowych, 49 uczniów gimnazjów i 8 uczniów z orzeczeniem PPP – poinformował Andrzej Przeradzki, dyr. ZASiP.

W grudniu przygotowano także wypłaty pomocy materialnej w formie stypendium socjalnego dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy. Środki pieniężne dla 478 uczniów po 72,80 zł na ucznia przekazano szkołom do wypłaty. Łączna kwota pomocy materialnej wyniosła 34 798,40 zł (ak).

Nie zaśmiecajmy Ziemi

W Zespole Szkół w Łęgu Przedmiejskim rozstrzygnięto konkurs na plakat promujący selektywną zbiórkę odpadów. Plakaty wywieszono na szkolnym korytarzu a my gratulujemy autorom najlepszych. I miejsce zajął plakat wykonany przez kl. III a, a drugie miejsce zdobył plakat kl. Ib. (ak)

CO TO JEST SPIS POWSZECHNY?

Ostatnio przeprowadzone w Polsce jednoczesne spisy (powszechny spis ludności oraz powszechny spis rolny) miały miejsce w 2002 r. Odrębny Powszechny Spis Rolny został przeprowadzony w dniach od 1 września do 31 października 2010 wg stanu na 30 czerwca 2010 r. Mieliśmy więc okazję poznać sposoby zbierania danych spisowych, jak i formy pracy rachmistrzów spisowych, którymi w gminie kierował Waclaw Kania.

Obecnie trwają przygotowania do Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań, który zostanie przeprowadzony w dniach od 1 kwietnia do 30 czerwca 2011 roku wg stanu na 31 marca 2011 r., godz. 24.00. Pracą rachmistrzów będzie kierować jako lider Heronim Laska z Urzędu Gminy, do którego można się zwracać ze wszystkimi pytaniami.

Warto więc zastanowić się nad tym, co to jest spis powszechny.

Zarówno spis ludności i mieszkań, jak i spis rolny są badaniami obowiązkowymi, realizowanymi w oparciu o ustawy o spisach. Są to jednocześnie największe przedsięwzięcia statystyczne jakie podejmowane są nie tylko w Polsce, ale i na całym świecie. Realizacja takich projektów wymaga pełnej mobilizacji zarówno społeczeństwa, jak i państwa.

Spisy powszechne są istotnymi momentami w życiu narodu, kiedy państwo pyta swoich obywateli „ilu nas jest”, „kim jesteśmy”, „jak żyjemy” oraz o inne istotniejsze informacje związane z funkcjonowaniem społeczeństwa. W ocenie organizacji międzynarodowych spisy są jednymi z najważniejszych przedsięwzięć organizacyjnych mobilizujących narody w czasach pokoju. Spisom powinien przyświecać cel profesjonalnej ich realizacji, co jest nie bez znaczenia dla odbioru wizerunku państwa przez obywateli.

Zgodnie z Art. 4 Rozporządzenia (WE) Nr 763/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9.07.2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań, państwa członkowskie UE zobligowane są do zbierania danych statystycznych.

Jak informuje Główny Urząd Statystyczny na swojej stronie www.stat.gov.pl, spisy powszechne ludności i mieszkań w Polsce, jako badania pełne, pozwalają pozyskać informacje dla jednostek lokalnych, funkcjonujących na najniższych szczeblach podziału administracyjnego kraju, tj. dla poziomu gmin (w tym także dla miast oraz miejscowości wiejskich) dostarczając najbardziej szczegółowych danych o liczbie ludności, jej terytorialnym rozmieszczeniu, strukturze demograficzno – społecznej, statusie zawodowym i ekonomicznym na rynku pracy, a także o demograficznej i społeczno-ekonomicznej, charakterystyce gospodarstw domowych i rodzin oraz o zasobach mieszkaniowych i warunkach mieszkaniowych gospodarstw domowych i rodzin.

W czerwcu 2006 roku został przyjęty przez Konferencję Statystyków Europejskich (KSE) dokument pt. „Zalecenia międzynarodowe do spisów ludności i mieszkań około 2011 roku”, który zawiera rekomendacje dotyczące przyszłych spisów, przygotowane wspólnie przez ONZ oraz Unię Europejską, dla wszystkich spisów, które będą przeprowadzane w okresie do 2014 roku. Aktualnie zalecenia te mają status obowiązującego dokumentu z uwagi na zawartą w nich szczegółową metodologię, rekomendowaną

do stosowania w spisach tej dekady. Zgodnie z zaleceniami ONZ, spisy ludności i mieszkań powinny odbywać się co 10 lat, na przełomie poszczególnych dekad. W ślad za ustaleniami ONZ we wrześniu 2008 roku weszło w życie ramowe Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z 9. lipca 2008 r., które reguluje zasady przeprowadzania spisów ludności i mieszkań jako obowiązujące w krajach członkowskich Unii Europejskiej.

W oparciu o to rozporządzenie ustalono podstawowe cele spisu powszechnego ludności i mieszkań w Polsce w 2011 roku, tj. po naszym wejściu do struktur europejskich. Są one następujące:

- 1) zaspokojenie potrzeb informacyjnych kraju, zwłaszcza zebranie informacji, których nie można uzyskać z innych źródeł;
- 2) zebranie informacji niezbędnych do zabezpieczenia potrzeb UE oraz innych potrzeb międzynarodowych;

- 3) dostarczenie informacji na poziomie podstawowych jednostek podziału administracyjnego kraju;

- 4) poznanie zmian w procesach demograficznych i społecznych zachodzących w czasie, tj. w okresie 2002 - 2011;

- 5) aktualizacja bazy do budowy operatów losowania do badań prowadzonych na gospodarstwach domowych.

Jak podkreśla GUS w planowanym do przeprowadzenia w 2011r. spisie polskim istotne jest uzyskanie informacji o tych zagadnieniach, które objęte były spisem w 2002 r. Zachowanie kontynuacji jest bowiem niezbędne dla prowadzenia analiz porównawczych zjawisk w czasie oraz do opisu zmian w procesach demograficzno-społecznych. Proponowany zakres spisu uwzględni więc wszystkie tematy ujęte w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady Europy, a ponadto dodatkowo rozszerza zakres zbieranych informacji w NSP 2011 r. o pewne elementy - ważne z punktu widzenia międzynarodowych zobowiązań wobec ONZ (np. niepełnosprawność) oraz z punktu widzenia krajowych potrzeb (np. emigracja zarobkowa, cudzoziemcy w Polsce, niepełnosprawność, wyznanie jako przynależność do kościoła lub związku wyznaniowego, źródła utrzymania ludności, remonty generalne mieszkań i budynków).

Trzeba wiedzieć, że dane pozyskiwane w spisie są podstawowym elementem niemal każdej diagnozy społeczno – gospodarczej i programowania społeczno – gospodarczego. Dlatego przy ustalaniu zakresu tematycznego nowego spisu ludności i mieszkań została dokonana analiza wykorzystania wyników spisu z 2002 roku, analiza nowych potrzeb informacyjnych, możliwości pozyskania tych informacji z innych źródeł, w

tym rejestrów i systemów informacyjnych - przy konieczności zachowania pełnej porównywalności w czasie danych dla potrzeb krajowych oraz międzynarodowych.

W odniesieniu do tematu gospodarstw domowych i rodzin, należy podkreślić, że w NSP 2011 będą pozyskiwane informacje pozwalające na ustalenie faktycznej liczby gospodarstw domowych w danym mieszkaniu oraz liczby rodzin. Pełna charakterystyka rodzin dotyczy typu rodziny biologicznej (małżeństwo lub partnerzy z dziećmi, małżeństwo lub partnerzy bez dzieci, samotny rodzic z dziećmi) rodziny rozszerzonej i zrekonstruowanej. Dlatego też w celu uzyskania takich informacji konieczne jest pozyskanie danych o stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa osób tworzących gospodarstwo domowe, pozycji w rodzinie, jak również o charakterze związku w jakim pozostają osoby, niezależnie od faktu czy został on zalegalizowany czy też nie. Udzielenie odpowiedzi na pytanie o charakter związku w jakim osoby pozostają będzie dobrowolne.

Ponadto wyraźny wzrost skali migracji w ostatnich latach – po wstąpieniu Polski do UE – rodzi duże zapotrzebowanie na dane o wyjazdach Polaków za granicę, powrotach z emigracji oraz napływie cudzoziemców do Polski. Konieczne jest zatem pozyskanie danych nie tylko o rozmiarach zjawiska i jego przyczynach, ale również informacji pozwalających na możliwie pełną charakterystykę migrantów.

W odniesieniu do uwzględnionej w NSP 2011 tematu narodowość i język należy podkreślić, że dane uzyskane w ramach tego tematu zapewnią możliwość realizacji ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. Nr 17, poz. 141, z późn. zm.), w zakresie zapisów odwołujących się bezpośrednio do wyników spisów powszechnych (art. 14 oraz art. 19 ust. 2). Przynależność osób do mniejszości narodowych, etnicznych lub społeczności posługującej się językiem regionalnym, o których mówi ww. ustawa, będzie ustalana na podstawie posiadania obywatelstwa polskiego oraz deklaracji narodowościowej lub dotyczącej posługiwania się językiem regionalnym (kaszubskim, kurpiowskim).

Pytanie o przynależność wyznaniową – jako część kwestionariusz do spisu – po raz ostatni zostało zadane w roku 1931. Zapotrzebowanie na dane o przynależności do kościołów i związków wyznaniowych, strukturze wyznaniowej społeczeństwa ze strony instytucji rządowych, kościelnych i naukowych jest duże. Pozyskiwanie tych informacji będzie również na zasadzie dobrowolności udzielenia odpowiedzi.

Ochrona danych

Wszystkie zbierane i gromadzone w spisie dane indywidualne są poufne i podlegają szczególnej ochronie tajemnicą statystyczną na zasadach określonych w ustawie w art. 10 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 roku o statystyce publicznej. Osoby wykonujące prace związane z przygotowaniem, przeprowadzeniem i opracowaniem wyników spisu są zobowiązane do bezwzględnego jej przestrzegania. Osoby bezpośrednio zaangażowane w prace spisowe składają przysiężenie o przestrzeganiu tajemnicy statystycznej.

Antoni Kustusz
Oprac. Na podstawie mat. GUS

Jak zwykle niezawodni - Rajcza '2011

Międzynarodowy Narciarski Rajd Chłopski, który odbył się od 27 do 30 stycznia w Rajczy, jest jedną z największych imprez sportowo- kulturalnych na Żywiecczyźnie. W biegach na nartach startują sportowcy ze środowisk wielkich z Polski, Słowacji, Czech, a także biegacze z innych krajów. W tym roku w sportowych zmaganiach uczestniczyło kilkuset narciarzy – biegaczy z całej Polski i Słowacji. W programie rajdu organizowane są także Dni Kultury Polskiej i Słowackiej, na których występuje wiele zespołów z obu krajów. Od kilku lat ważnym punktem programu są Targi Ofert Turystycznych, promujące te regiony Polski, z których pochodzą uczestnicy imprezy. Tak więc program wydarzeń związanych z Międzynarodowym Rajdem Chłopskim jest bardzo bogaty i zróżnicowany.

Drużyna LZS z Gminy Lelis aktywnie uczestniczy w rajdowych zmaganiach oraz w imprezach kulturalnych od dwudziestu jeden lat. Promuje w ten sposób swoją gminę, powiat i region. W tym roku również reprezentacja Lelisa okazała się najliczniejszą drużyną w ekipie powiatu ostrołęckiego, w skład której weszły drużyny sportowe z gminy Lelis, Baranowo i Łysych.

W Narciarskim Rajdzie Chłopskim zawodnicy dzielnie walczyli w różnych narciarskich konkurencjach w kategorii SENIOR i OPEN. W rywalizacji województwa zwyciężyło Mazowsze, na wynik którego pracowały dwa powiaty, tj. powiat ostrołęcki i nowodworski. W rywalizacji 13. drużyn powiatowych, które wystąpiły w rajdzie, powiat ostrołęcki uplasował się na trzeciej pozycji.

W klasyfikacji gmin na 19. uczestniczących ekip, gmina Lelis zajęła siódme miejsce, drużyna gmin Baranowo-Łyse była dziewiąta. Drużyna reprezentująca GOK-O z Lelisa zajęła 4. miejsce na 68 drużyn startujących w zawodach, Baranowo-Łyse I zajęło 10 miejsce a Baranowo-Łyse II zajęło 11 miejsce.

W kategorii OPEN nasze drużyny zajęły miejsca: GOK-O Lelis - 16, LZS Lelis - 27, Baranowo-Łyse I - 30, Baranowo-Łyse II -31 miejsce.

Stoiska promocyjne z naszego terenu również cieszyły się ogromnym powodzeniem i były licznie odwiedzane przez uczestników imprezy z Polski i Słowacji.

Organizatorem wyjazdu był Gminny Ośrodek Kulturalno-Oświatowy w Lelisie. Wyjazd sfinansowało Starostwo Powiatu Ostrołęckiego i samorządy gmin: Baranowo, Lelis i Łyse.

Anna Ogniewska
Fot. Dariusz Mróz

9

Pracowity rok naszych bibliotekarzy

Miniony rok, który dla bibliotek w gminie Lelis był rokiem jubileuszowym, bowiem Gminna Biblioteka Publiczna obchodziła 60 lat swojej działalności placówki, był rokiem dużej i co najważniejsze, owocnej pracy gminnych bibliotekarzy. Przypomnijmy te najważniejsze wydarzenia.

Oczywiście najważniejszym wydarzeniem były obchody 60-lecia GBP, ale odnotujemy także bardzo już potrzebny remont biblioteki gminnej. W trakcie remontu stare, szare podłogowe płytki pcv wymieniono na jasne pa-

nele, pomalowano ściany, wymieniono drzwi wewnętrzne z ościeżnicą, zakupiono pionowe żaluzje okienne i wykładzinę dywanową. Zakupiono także nowe biurka pod komputery dla czytelników oraz regał na księgozbiór regionalny. Lokal po remoncie stał się jasny i estetyczny.

W bibliotece filialnej w Obierwi zakupiono i ułożono nową wykładzinę dywanową.

W porównaniu z rokiem 2009 zakupiono do zbiorów bibliotecznych o 216 woluminy więcej, tj. 707 egzemplarzy książek; w tym 553 egz. zakupiono ze środków samorządowych, 219 egz. z dotacji ministerialnej, a 167 egz. otrzymano w darze, głównie z okazji jubileuszu biblioteki.

W 2010 roku zarejestrowano ogółem 1273 czytelników, tj. o 29 mniej niż w roku 2009, za to wypożyczeń zarejestrowano 16 924, czyli o 120 więcej w porównaniu z poprzednim rokiem. Świadczy to o tym, że biblioteki posiadają ciekawe oferty książkowe i każdy czytelnik znajduje dla siebie interesującą lekturę. Biorąc pod uwagę podział wiekowy czytelników to

wśród najmłodszych czytelników w wieku do 15 lat oraz wśród dorosłych czytelników nastąpił wzrost, natomiast spadek i to znaczny, bo aż o 90 osób nastąpił w przedziale wiekowym 16-19 lat. Biorąc pod uwagę podział czytelników wg zajęć odnotowano wzrost czytelnictwa wśród uczniów, w grupie dorosłych pracujących umysłowo i osób niepracujących. Niestety, nadal niewielką grupę czytelników, bo liczącą zaledwie 28 osób, stanowią rolnicy.

Znaczny wzrost czytelnictwa odnotowano w czytelnictwie bibliotek czyli poprzez tzw. udostępnianie prewencyjne. I tak odwiedzających czytelników było 8099 osób, tj. o 1589 więcej, wypożyczeń książek odnotowano 5713, tj. o 605 więcej, wypożyczeń czasopism zarejestrowano 6191, tj. o 1334 więcej w porównaniu z rokiem 2009.

Podane dane liczbowe to dane ogólne z wszystkich pięciu bibliotek gm. Lelis. Mimo skromnej obsady kadrowej biblioteki prowadziły także różne inne formy pracy, mające na celu promowanie czytelnictwa. Organizowano m.in. konkursy czytelnicze, plastyczne, recytatorskie, lekcje biblioteczne, pasowania na czytelnika, głośne czytanie dla dzieci, wycieczki zapoznawcze, spotkania z twórcami ludowymi, o czym pisaliśmy już na łamach „Więści Gminnych”.

Barbara Sęk
Fot. Antoni Kustusz

Najważniejsza jest profilaktyka

Od 1 lutego w przychodni stomatologicznej Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej BETA-DENT w Durlasach pracuje dwóch lekarzy stomatologów. Do właścicielki przychodni lek. stom. Beaty Brzozowskiej-Świątek dołączyła lek. stom. Magdalena Suchta. Warto także dodać, że obecnie można w Durlasach wykonać prześwietlenie zębów rentgenem. Obie panie dentystki bardzo gościnnie i serdecznie witają wszystkich pacjentów, a trzeba powiedzieć, że kolejka chętnych do poddania się zabiegom jest coraz dłuższa.

- Najważniejsza jest jednak profilaktyka. Jeśli bowiem trafiają do nas dzieci w wieku 12-13 lat, które nie widziały jeszcze fotela dentystycznego, to jest dramat - stwierdza Beata Brzozowska-Świątek i zachęca wszystkie szkoły

do organizowania częstszych odwiedzin w jej gabinecie. A przypomnijmy, że gmina refunduje koszty transportu dzieci na dentystyczne przeglądy.

Może więc zorganizować w gminie konkurs dla najlepszych szkół, które zorganizują dla swoich uczniów powszechnie i regularne wizyty w dentystycznym gabinecie. Jak się dowiedzieliśmy panie z przychodni w Durlasach są bardzo pozytywnie nastawione do takiego pomysłu, a redakcja chętnie będzie prezentować wyniki i przebieg konkursu. Może więc wspólnie zorganizujemy konkurs „Kurpiowskiej wiewiórki”, a pozytywek będzie dla wszystkich.

Przypomnijmy więc, że przychodnia BETA-DENT w Durlasach w poniedziałki i wtorki zaprasza od godz. 9.00 do 18.00, bowiem w tych dniach przyjmują obie panie dentystki, a w środy od godz. 8.00 do 14.00 i w czwartki od 12.00 do 18.00 zaprasza lek. stom. B. Brzozowska-Świątek, zaś w piątki od 8.00 do 14.00 lek. stom. Magdalena Suchta. Wszelkie informacje można uzyskać pod tel. (29) 761 10 94 lub 502 597 100.

Przy tej okazji warto odnotować, że przy dawnej szkole podstawowej dzięki staraniom miejscowego radnego i sołtysa Stanisława Szczepanka oraz pomocy wójta gminy powstało piłkarskie boisko dla LZS ze stołami do tenisa stołowego, ogrodzone, z własnym parkingiem. W ten sposób uporządkowano teren wokół dawnej szkoły, a przychodnia zyskała niezbędny spokój, tak potrzebny przy leczeniu zębów.

Antoni Kustusz
Fot. Antoni Kustusz

Ozdoby choinkowe - tematem lekcji regionalnej

Tuż przed zimową przerwą świąteczną progi biblioteki w Obierwi licznie przestąpiła uczniowska brać z tutejszej szkoły. Podczas pięciogodzinnych zajęć regionalnych wykonywano ozdoby bożonarodzeniowe z bibuły i słomy według dawnych wzorów rozpowszechnionych na Kurpiach. Poziom trudności zajęć dostosowano do wieku uczniów. I tak 5 i 6-latkowie zrobili podczas zajęć wielobarwne pawie oczka, uczniowie najmłodszych klas wykonali łańcuchy, a nieco starsze dzieci gwiazdy i bombki igielkowe. Warsztaty poprowadziła twórczyni ludowa - Czesława Lewandowska.

Tekst: Bożena Załęska
Fot. archiwum

Alternatywa daje do myślenia

Rodzice szkół w Nasiadkach (26 stycznia) oraz w Obierwi (9 lutego) mieli okazję poznać nową formę spotkań w postaci spektaklu teatralnego połączonego z wywiadówką i spotkaniem z policjantem. Spotkania te, na zaproszenie dyrekcji tych szkół, zorganizowała Grupa Teatralna „Alternatywa” oraz Komenda Policji w Ostrołęce.

Na półrocznej wywiadówce „Alternatywa” zaprezentowała rodzicom wszystkich uczniów najnowszy spektakl pt.: „Śmieję się, pajacu”, w którym opowiada historię wędrownego zespołu artystów, którzy przemierzają się z miasta do miasta. Jednak pod kolorowymi strojami i makijażem, każdy z aktorów skrywa swój prywatny dramat, o którym nagle zaczyna opowiadać. Spektakl powstał na podsumowanie projektu „Spektakl edukacyjno-profilaktyczny jako lokalna inicjatywa edukacyjna”. W spektaklu wystąpili: Sylwia Dagmara Łempicka, Edyta Parzych, Kamil Czaplicki i Stanisław Orłowski. Grupa Teatralna „Alternatywa” powstała w ubiegłym roku, w ramach Grupy Kurpiowskiej działającej przy programie Profilaktyka a Ty. Do tej pory „Alternatywa” zaprezentowała trzy spektakle: „Przebudzenie” i dwa premierowe: „Cela” oraz prezentowany w Nasiadkach „Śmieję się, pajacu”. Założycielem „Alternatywy” jest Karol Jędrzejczyk - lider Grupy Kurpiowskiej. Opiekun „Alternatywy” to Stanisław Orłowski, który jest także reżyserem spektaklu „Śmieję się, pajacu” i współreżyserem spektaklu „Cela”.

Po spektaklu odbyło się spotkanie z policjantem, podczas którego omówiono aktualne zagrożenia, jakie mogą spotkać najmłodszych.

- Rodzice, na początku byli lekko zaskoczeni nietypowym przebiegiem wywiadówki, ale okazali się bardzo uważnymi widzami i odbiorcami tego, co młodzi wykonawcy mieli im do przekazania i w efekcie wywiązała się bardzo żywa dyskusja - powiedziała nam Sylwia Smilgin-Kamińska, dyr. szkoły w Nasiadkach.

Podsumowanie wyników realizacji programu „Alternatywy” odbyło się 11 lutego w ostrołęckim klubie „Oczko”. Spektakl edukacyjno-profilaktyczny jako lokalna inicjatywa edukacyjna był realizowany przez Agencję Rozwoju Regionalnego i Komendę Miejską Policji w Ostrołęce. Przez kilka tygodni 22 kursantki szkoliły się w zakresie wykorzystania teatru jako alternatywnej formy prowadzenia

profilaktyki. Formy pracy, którą nie tylko się widzi, ale także, która zachęca do działania. Zajęcia prowadziła Katarzyna Krakowiak, aktorka polskich scen teatralnych, znana nam przede wszystkim z programu Profilaktyka a Ty. Następnym krokiem należy już do osób, które ukończyły kurs. Na ile zgromadzona wiedza okazała się przydatna, może okazać się w przyszłym roku kiedy to najprawdopodobniej odbędzie się I Przegląd Teatrów Profilaktycznych miasta i powiatu ostrołęckiego przy partnerstwie Agencji Rozwoju Regionalnego.

Realizacja programu „Spektakl edukacyjno-profilaktyczny, jako lokalna inicjatywa edukacyjna” była możliwa dzięki funduszom Unii Europejskiej z obszaru Kapitał Ludzki- Narodowa Strategia Spójności. Na jego realizację pozyskano ponad 40 tys. złotych. (ak)

Fot. Archiwum

LZS zimą rozgrzewa się na całego

W zimowej i mroźnej scenarii niedzielnego popołudnia 20 lutego na sali ZS w Lelisie aż do późna wieczór panował gwar i ruch. Trwał tam niezwykle emocjonujący turniej siatkówki, w który wystartowało 8 drużyn z trzech gmin. 4-osobowe drużyny, z dziewczętami w składzie, grały do dwóch wygranych setów, na dwóch boiskach, a mimo to aż 12 meczów, w tym także oba mecze finałowe, zakończyło się w tea-breaku. W półfinale Dylewo, grające cały turniej w czwórce, pokonało Obierwiew 2:0 (25:19, 25:20) natomiast Łęg – a co się stało? wygrał ze studentami tworzącymi grupę przyjął Contrę 2:0 (25:17, 25:16). W meczu o III miejsce Obierwiew pokonała Contrę 2:1 (22:25, 25:17, 15:10), natomiast w meczu o Puchar Wójta i Przew. Rady Gminy Łęg – a co się stało? po dramatycznym meczu przegrał z Dylewem 1:2 (26:24, 23:25, 11:15).

Najlepszą siatkarką turnieju wybrano Ilonę Sadłowską z Dylewa, a najlepszym siatkarzem Miłosza Pięszę z Łęgu – a co się stało? Następne miejsca zajęły drużyny Lelis, Łyse, Łyse Express, Łęg Skra. Wójt gminy Stanisław Subda, wręczając najlepszym puchary i nagrody rzeczowe zapraszał wszystkich na turniej za rok, bo gmina Lelis chce rozwijać siatkówkę i jest bardzo gościnna – stwierdził.

Po zakończeniu turnieju siatkówki odbyło się także wręczenie pucharów i nagród dla najlepszych drużyn w halowej lidze piłki nożnej, która była rozgrywana w Lelisie na niedzielnych turniejach od 9 stycznia. Startowało 12 drużyn, które rozegrały 66 meczów, w czasie których strzelono 595 bramek. Zwyciężyła drużyna Łęg Przedmiejski – seniorzy, 28 pkt, przed Olszewką I – 26 pkt, Strażą – 21, LZS Długi Kąt – 21, Łęg Przedmiejski – Młodzi – 19, LZS Nasiadki-Szafarczyńska, 16, Olszewka Młodzi, 15, Lelis Młodzi, 15, Zbieranina Łęg, 12, Obierwia, 9, Łodziska, 3 i Dąbrówka – 3 pkt. Nagrody wręczali wójt Stanisław Subda, radni i działacze LZS Dariusz Mróz i Stanisław Szczepanek. Było bardzo sympatycznie i sportowo, bo w Lelisie LZS zimą rozgrzewa się na całego.

Tekst i fot. Antoni Kustusz

Na zdjęciu: finaliści turnieju siatkówki: Dylewo i Łęg – a co się stało?

Punkty dla naszych pingpongistów

W sali Zespołu Szkół w Łysych, a więc tam gdzie trenuje i rozgrywa swoje mecze I-ligowa drużyna tenisistów stołowych JBB Łyse, 8 stycznia rozegrano Mistrzostwa Powiatu ostrołęckiego w indywidualnym tenisie stołowym dziewcząt i chłopców ze szkół podstawowych. W zawodach startowali także reprezentanci szkół z naszej gminy, uzyskując kilka punktowanych lokat. W rywalizacji uczennic klas IV i mł. Natalia Nadolna z SP Łęg Starościski zajęła II miejsce i zdobyła 3 pkt., natomiast Marta Mielnicka z SP Lelis zajęła III miejsce i uzyskała 2 pkt. W rywalizacji chłopców tej kategorii wiekowej Karol Mróz z SP Olszewka zajął V miejsce i zdobył 1 pkt., podobnie jak Michał

Niedźwiecki z SP Obierwia za uplasowanie się na miejscach VII – VIII.

W tej samej hali 16 stycznia rozegrano Mistrzostwa Powiatu w rywalizacji drużynowej. Reprezentującą gminę drużyna dziewcząt SP Lelis z kl. IV i mł. Zajęła bardzo dobre III miejsce i uzyskała 13 pkt. w klasyfikacji Igrzysk Młodzieży Szkolnej. Podobny wynik w rywalizacji tego rocznika uzyskali chłopcy z SP Obierwia, którzy także zajęli III miejsce.

W Mistrzostwach Powiatu, które odbyły się 15 stycznia startowały także drużyny dziewcząt i chłopców z PG Obierwia. Obie drużyny zajęły ostatnie, piąte miejsca, ale uzyskały po 7 punktów do klasyfikacji Gimnazjady. (ak)

LUKS Łęg Przedmiejski przed rundą wiosenną

Piłkarze naszej ligowej drużyny z LUKS Łęg Przedmiejski okres zimowy przepracowali trenując w trakcie gminnych rozgrywek LZS piłki nożnej, które zakończyły się 13 lutego, a następnie piłki siatkowej, które obejmują niedzielne turnieje 20, 27 i 6 marca. W planach drużyny jest rozegranie kilku sparingów, ale z braku własnego stadionu, trzeba będzie ograniczyć się do meczów wyjazdowych, podobnie zresztą jak rozegranie meczów ligowych – tłumaczy plan przygotowań Witold Kwiatkowski.

Więcej na stronie:
<http://lzsleg.futbolowo.pl/lzsleg/>

Przypomnijmy więc, że terminarz wiosennej rundy B-klasy przedstawia się następująco:

Kolejka 8 - 9-10 kwietnia

LUKS Łęg Przedmiejski - GUKS Krasnosielc
Świt Baranowo - Huragan Lipniki
Bartnik Myszyniec - Jantar Parciaki
LKS Zatory - Narew Zambski Kościelne

Kolejka 9 - 16-17 kwietnia

LKS Zatory - LUKS Łęg Przedmiejski
Narew Zambski Kościelne - Bartnik Myszyniec
Jantar Parciaki - Świt Baranowo
Huragan Lipniki - GUKS Krasnosielc

Kolejka 10 - 22 kwietnia

LUKS Łęg Przedmiejski - Huragan Lipniki
GUKS Krasnosielc - Jantar Parciaki
Świt Baranowo - Narew Zambski Kościelne
Bartnik Myszyniec - LKS Zatory

Kolejka 11 - 30 kwietnia-1 maja

Bartnik Myszyniec - LUKS Łęg Przedmiejski
LKS Zatory - Świt Baranowo
Narew Zambski Kościelne - GUKS Krasnosielc
Jantar Parciaki - Huragan Lipniki

Kolejka 12 - 7-8 maja

LUKS Łęg Przedmiejski - Jantar Parciaki
Huragan Lipniki - Narew Zambski Kościelne
GUKS Krasnosielc - LKS Zatory
Świt Baranowo - Bartnik Myszyniec

Kolejka 13 - 14-15 maja

Świt Baranowo - LUKS Łęg Przedmiejski
Bartnik Myszyniec - GUKS Krasnosielc
LKS Zatory - Huragan Lipniki
Narew Zambski Kościelne - Jantar Parciaki

Kolejka 14 - 21-22 maja

LUKS Łęg Przed. - Narew Zambski Kościelne
Jantar Parciaki - LKS Zatory
Huragan Lipniki - Bartnik Myszyniec
GUKS Krasnosielc - Świt Baranowo

INFORMACJE

GOK-O informuje i zaprasza...

3 marca, godz. 12.00 – sala widowiskowa GOK-O, VI Regionalny Przegląd Widowisk przedstawiających fragment z życia dawnych Kurpiów pt. Darcie Pierza,

21 marca, godz. 10.00 – GOK-O, finał gminny konkursu plastycznego „Palma kurpiowska”,

7 kwietnia, godz. 11.00 – sala widowiskowa GOK-O, konferencja naukowa „Słownik gwary kurpiowskiej” i jubileusz 15. Lat istnienia zespołu Nowe Latko,

Urząd Gminy przypomina...

Terminy płatności podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości:

I rata do 15 marca 2011 r.

II rata do 15 maja 2011 r.

III rata do 15 września 2011 r.

IV rata do 15 listopada 2011 r.

W/w podatki są płatne u sołtysa (w wyznaczonym terminie), w kasie lub na konto Urzędu Gminy (Nr konta: 05892200090000061920000010)

Gminie przybywa mieszkańców

Urząd Stanu Cywilnego w Lelisie podsumował dane statystyczne dotyczące mieszkańców gminy za 2010 rok. Po zliczeniu wszystkich zapisów w księgach USC okazało się, że na koniec 2010 roku gmina Lelis liczyła 8843 mieszkańców, w tym 4364 kobiet i 4479 mężczyzn.

W ciągu minionego roku odnotowano 117 urodzeń i 86 zgonów, zawarto 107 małżeństw oraz przeprowadzono i odnotowano w aktach USC w Lelisie 16 rozwodów. Na pobyt stały zameldowano 112 osób, a 58 osób przemeldowało się na terenie gminy. Jednocześnie 94 osoby wymeldowały się z pobytu stałego w naszej gminie. USC w Lelisie wydał 444 dowody osobiste.

Warto odnotować, że wśród nowonarodzonych mieszkańców gminy najczęstszymi imionami męskimi były: Szymon i Bartosz, a dla dziewczynek: Zuzanna, Zofia i Nicola.

W poszczególnych miejscowościach naszej gminy odnotowano następujące liczby ludności:

1. Lelis – 841
2. Długi Kąt – 274
3. Durlasy – 442
4. Gibalka – 123
5. Łódziska – 203
6. Szafarnia – 235
7. Nasiadki – 512
8. Szafarczyńska – 257
9. Olszewka – 611
10. Szwendrowy Most – 165
11. Łęg Przedmiejski – 1163
12. Łęg Starościński – 833 (w tym Walery – 374)
13. Gnaty – 183
14. Dąbrówka – 381
15. Szkwa – 90
16. Gąski – 191
17. Płoszyce – 304
18. Kurpiewskie – 259
19. Obierwia – 710
20. Aleksandrowo – 161
21. Białobiel – 630
22. Siemnocha – 275

Oprac. Czesława Ziemak, Hieronim Laska

Bez kartki wieś umiera

- Miało być więcej ludzi, rozesałem trzy kartki po domach, ale nie wszędzie widać dotarła, bo ludzie, jak na lekarstwo – takie tłumaczenie słyszymy na wielu wiejskich zebraniach. Trudno się dziwić brzmiającemu z tych słów rozgoryczeniu. A przecież bez kartki nasza wieś umrze, zaniknie w niej chęć wspólnego działania, poczucie wspólnych potrzeb i interesów, zniknie zainteresowanie dla wiejskich problemów. Tej wiedzy nie zastąpi telewizor, nie zastąpi jej gminna gazeta. Być może za kilka lat, kiedy wszyscy będziemy mieli domowe konto internetowej poczty, to wówczas wszelkie zawiadomienia i komunikaty będzie się rozsyłać poprzez Internet, ale dzisiaj jeszcze bez kartki ani rusz.

Dlatego pamiętajmy, że dobrze zorganizowane zebranie wiejskie daje gwarancję podejmowania wspólnie przez mieszkańców wsi najważniejszych, odpowiednich, zgodnych z prawem decyzji lokalnych. Jednak by tak było trzeba nasze wspólne zebranie odpowiednio zorganizować, a przede wszystkim skutecznie wszystkich mieszkańców powiadomić i terminie i miejscu, a także tematyce zebrania. Do takiego powiadomienia najczęściej służy tzw. karta, którą sołtys lub wójt puszczają obiegiem przez wieś, najczęściej od domu do domu. Niestety, coraz częściej kartki takie nie docierają do końca swego obiegu, a tym samym nie spełniają swojej roli.

Czym w istocie jest tzw. karta, bo tak u nas nazywa się obiegiem rozsyłane zawiadomienie lub komunikat. Oficjalnie takie pismo nazywa się kurendą albo okólnikiem i jest ono wysyłane obiegiem do wszystkich zainteresowanych stron. Słowo to, jak podaje Witold Kopeczyński w „Słowniku wyrazów obcojęzycznych” pochodzi od łacińskiego *currenda(rus)* „obiegający”, które wywodzi się z łac. *currere* czyli kurs, kursować.

W polskim języku potocznym i gwarowym nazywano takie dokumenty bardzo różnie, ale ich istota się nie zmieniała. Chodziło się od domu do domu i przekazywało się urzędową wiadomość, która powinna dotrzeć do wszystkich zainteresowanych, na przykład, mieszkańców danej wsi. Na Kaszubach do tego celu służyła kluka. Był to kiedyś znak sołecki, rodzaj kija odpowiednio przyciętego za pomocą, którego sołtys zwoływał ludzi na ważne zebrania. Z czasem kluka-kurenda zmieniła postać, stała się kartką urzędową, ale sposób jej podawania zachował się. Sołtys zanosił klukę-kurendę do sąsiada, ci zaś zanosili ją najbliższemu sąsiadowi i tak dalej. Istota tego obyczaju polegała na szanowaniu urzędowego komunikatu i jego znaczenia dla życia wsi. Dlatego klukę najczęściej odnosił do sąsiada najstarszy syn, albo sam gospodarz, który przy tej okazji miał czas porozmawiać o wiejskich sprawach, przemyśleć wspólnie z sąsiadem treść komunikatu. Jednym słowem wieś żyła. Warto o tym pamiętać, kiedy decydujemy się przerwać kurs kartki od sąsiada do sąsiada. Bo skutki takiego zaniechania czy też lenistwa mogą dotyczyć także nas samych, np. poprzez wprowadzenie w życie decyzji, o których nie będziemy wiedzieli, lub których nie będziemy chcieli przestrzegać. Przesyłajmy więc kartki dalej, nie zatrzymujmy ich, bo od tego wiele w naszym, wiejskim życiu zależy.

Antoni Kustusz

Kurenda, okólnik - to rodzaj urzędowego pisma obiegowego, które wysyłane jest do wszystkich zainteresowanych stron. Zawiera ogólne wskazówki bądź zalecenia wydawane ogólnie do podległych mu organów państwowych.

Etym. - n.łac. *currenda(rus)* ‘obiegający’ z łac. *currere* zob. kurs.

• pismo urzędowe z instrukcjami lub poleceniami, wydawane i przesyłane przez organ administracyjny podległym mu organom; okólnik

Kluka - kurenda - na Kaszubach był to kiedyś znak sołecki, rodzaj kija odpowiednio przyciętego za pomocą, którego sołtys zwoływał ludzi na ważne zebrania. Z czasem kluka-kurenda zmieniła postać, stała się kartką urzędową, ale sposób jej podawania zachował się. Sołtys zanosił klukę-kurendę do sąsiada, ci zaś zanosili ją najbliższemu sąsiadowi i tak dalej.

III sesja Rady Gminy, która odbyła się 29 grudnia 2010 r. w sali konferencyjnej Urzędu Gminy, była pierwszą, w której tak licznie uczestniczyli radni powiatowi: Stefan Prusik, już jako przewodniczący Rady Powiatu, Zofia Szczubelek i Waldemar Pędzich. Po przyjęciu porządku obrad, a także wobec braku interpelacji i wniosków radnych, sekretarz gminy Halina Gontarzewska przedstawiła obszerną i szczegółową informację o działalności Wójty Gminy i Urzędu Gminy w okre-

się pomiędzy sesjami, a następnie przystąpiono do omawiania projektu budżetu Gminy na 2011 rok. Założenia budżetu oraz jego najważniejsze priorytety przedstawił wójt Stanisław Subda, podkreślając konieczność ponoszenia wyższych kosztów oświaty spowodowanej zmniejszeniem się liczby uczniów w szkołach, rosnącą potrzebę większych wydatków na drogownictwo, ochronę środowiska i potrzeby inwestycyjne. (zob. str. 3).

Po wystąpieniu wójty S. Subdy swoje opinie na temat projektu budżetu przedstawiły komisje Rady Gminy. Wszystkie komisje opowiedziały się za przyjęciem budżetu w zaproponowanej przez wójta wielkości. Następnie skarbnik Gminy Bogusława Parzych zapoznała radnych z uchwałą Regionalnej Izby Obrachunkowej dotyczącej budżetu gminy, a także z uchwałą dotyczącą opinii RIO o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Lelis na lata 2011-2016. Obie uchwały, w których bardzo wnikliwie przeanalizowano nasze gminne dokumenty, były pozytywne. Podsumowania wyników pracy nad projektem budżetu na 2011 rok oraz nad wieloletnią prognozą finansową dla gminy dokonała Jan Mrozek, przewodniczący Rady Gminy, który podkreślił duży wkład pracowników Urzędu Gminy w przygotowanie obu dokumentów, a także ich realistyczne praktyczne podejście do rozwiązywania problemów inwestycyjnych i spraw bieżących. Zdanie to podzielił w dyskusji radny Stanisław Szczepanek. W głosowaniu oba projekty uchwał dotyczących budżetu gminy, jak i wielolet-

niej prognozy finansowej przyjęto jednogłośnie.

Zakończywszy prace związane z planowaniem finansów gminy na rok 2011, radni przystąpili do podejmowania uchwał związanych z bieżącymi zadaniami samorządu. Przede wszystkim dokonali niezbędnych zmian w budżecie gminy jeszcze na 2010 rok, a następnie jednogłośnie przyjęli Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2015 oraz uchwały związane z zaciągnięciem długoterminowej pożyczki z WFOŚiGW, a następnie uchwałą określającą tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego, związanego z programem zwalczania przemocy w rodzinie, oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania w Lelisie, co stanowi pewną nowość w pracy gminnego samorządu.

Ostatnia w minionym roku sesja RGm. była także momentem do przyjęcia planu pracy poszczególnych komisji Rady oraz samej Rady Gminy. Po jednogłośnie przyjęciu tych planów wójt Stanisław Subda podsumował wyniki pracy gminy w 2010 roku podziękował pracownikom Urzędu Gminy, kierownikom jednostek samorządowych, radnym i sołtysom za realizację tych zadań, a następnie złożył noworoczne życzenia Radzie Gminy, sołtysom i zaproszonym gościom. Z kolei przewodniczący Rady Gminy Jan Mrozek także ustosunkował się do wyników bardzo owocnego roku pracy samorządu, w tym do kampanii wyborczej, która wyłoniła nową Radę Gminy, a następnie złożył wszystkim zebranych życzenia noworoczne z okazji zbliżającego się 2011r.

Zwołana w trybie nadzwyczajnym IV Sesja Rady Gminy Lelis, obradowała w sali konferencyjnej Urzędu Gminy 14 stycznia 2011 roku. Sesję zwołano na wniosek Wójty Gminy, który poinformował, że powodem jest konieczność podjęcia uchwał, które trzeba załączyć do wniosku o drogi gminne.

- Pomimo, że w planie zagospodarowania przestrzennego gminy mamy, że to są drogi gminne, to zgodnie z przepisami wystąpiliśmy o opinię do Zarządu Powiatu w Ostrołęce w sprawie zaliczenia tych dróg do kategorii dróg gminnych i po uzyskaniu stosownych opinii trzeba teraz podjąć formalne uchwały – stwierdził wójt Stanisław Subda.

Uchwały dotyczyły drogi Łęg Przedmiejski – Białobiel o długości 1,032 km położonej między miejscowościami Łęg Przedmiejski i Białobiel na działkach o numerach ewidencyjnych: 911 (obręb Łęg Przedmiejski), 245/2, 194/2 (obręb Białobiel oraz drogi Łęg Siedliska – Łęg Pyskły o długości

2,825 km położonej w miejscowości Łęg Przedmiejski na działkach o numerach ewidencyjnych: 296, 530/4, 305/1. Obie uchwały przyjęto jednogłośnie.

Na zakończenie sesji wójt S. Subda zwrócił się do radnych o opinię w sprawie ustalenia terminu zebrań wyborczych w sołectwach na terenie gminy Lelis. Po wymianie poglądów, w której uczestniczyli także sołtysi, powstało przekonanie, że najlepszym terminem będzie karnawał.

Z kolei, Stefan Prusik, główny specjalista w Urzędzie Gminy, poinformował Radę Gminy, iż na skutek rezygnacji części mieszkańców gminy z zakupu kolektorów słonecznych, ogłoszono nabór uzupełniający. Z projektu ubyło około 25 osób. Po uzupełnieniach pozostaje 9 miejsc wolnych.

- Wniosek dotyczący projektu zakupu kolektorów słonecznych jest złożony i czekamy na ocenę formalną. Dofinansowanie, które jest planowane w ramach tego projektu wynosi 70 proc. środków unijnych, 30 proc. to wkład własny. Pierwotnie miało być 75 proc. -85 proc. wkładu unijnego. Mamy zapisanych z terenu gminy 337 osób, z gminy Kadziłdo jest 110 chętnych, trzecim partnerem jest Parafia w Dąbrówce – oświadczył Stefan Prusik.

Radni Krzysztof Mróz oraz Stanisław Szczepanek, a także przewodniczący Jan Mrozek, podnieśli jeszcze sprawę odśnieżania dróg powiatowych, na których jest bardzo ślisko i utworzyły się wysokie koleiny, zwłaszcza na drodze do Dąbrówki. W od-

powiedzi wójty S. Subda potwierdził, że otrzymał w tej sprawie wiele interwencji. Jak oświadczył starosta powiat będzie posypywać drogi na przystankach i większych łukach. Gmina także odśnieża, ale nie posypuje dróg, bo to wymaga dużych nakładów, tym bardziej iż gmina nie posiada odpowiedniego samochodu do posypywania. Sprawę tę będzie się rozważać po tym, jak zostanie zakupiony nowy samochód pożarniczy – oświadczył wójt.

Tekst i fot. Antoni Kustusz

Podtopione grunty, zalane piwnice

Tegoroczna zima i późniejsze, styczniowe roztopy spowodowały liczne podtopienia gruntów w okolicach Olszewki i powodziowe zalania piwnic w Szkole Podstawowej. Na roztopy narzekają także rolnicy w Białobielu oraz Siemnosze. Zapowiada się mokra i niesprzyjająca rolnikom wiosna, co widać na naszych zdjęciach z okolic Olszewki. (ak)

Fot. Antoni Kustusz

Uchwała Nr III/13/10

Rady Gminy Lelis

z dnia 29 grudnia 2010 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c oraz art. 58 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

W uchwale Nr XXXV/168/10 Rady Gminy Lelis z dnia 21 maja 2010 r. w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w § 1 ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. Postanawia się zaciągnąć pożyczkę długoterminową z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w wysokości 240.673,86 zł (słownie: dwieście czterdzieści tysięcy sześćset siedemdziesiąt trzy złote 86/100) na realizację zadania pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej w miejscowościach: Białobiel, Siemnocha, Łęg Przedmiejski, Łęg Starościński-Walery gm. Lelis.”

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady Gminy
Jan Mrozek**

Rada Gminy Lelis 29 grudnia 2010 r. uchwaliła budżet Gminy na 2011 rok, w którym zaplanowano, że: dochody budżetu Gminy wyniosą 26.702.300 zł, z tego największe dochody to:

- subwencja oświatowa - 8.011.714 zł., która stanowi 30,0 proc. dochodów budżetu Gminy (w roku 2010 stanowiła 36,2 proc.)
- subwencja wyrównawcza - 4.183.591 zł, która stanowi 15,7 proc. dochodów budżetu (w roku 2010 stanowiła 19,6 proc.)
- subwencja równoważąca - 525.418 zł, która stanowi 2 proc. dochodów (w roku 2010 - 2,3 proc.)
- dotacja na zadania z administracji rządowej 3.512.578 zł, która stanowi 13,2 proc. dochodów budżetu (w roku 2010 - 15,3 proc.)
- podatki od mieszkańców Gminy (rolny, od nieruchomości, leśny i od środków transportu) - 910.000 zł., które stanowią 3,4 proc., dochodów budżetu (w roku 2010 - 3,9 proc.)
- podatki od działalności gospodarczej - 2.176.130 zł, które stanowią 8,2 proc. dochodów budżetu (w roku 2010 stanowiły 9,9 proc.)
- udział Gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (w tym podatek dochodowy od osób fizycznych) - 1.877.369 zł, które stanowią 6,7 proc. dochodów budżetu (w roku 2010 - 7,1 proc.).

Planowane wydatki budżetu Gminy wynoszą 30.413.140 zł, z tego największe wydatki to :

- wydatki na oświatę - 12.953.508 zł, które stanowią 42,6 proc. wydatków budżetu Gminy (w roku 2010 - 47 proc.). Suma, którą Gmina dokłada do subwencji oświatowej wynosi 4.941.894 zł czyli 61,7 proc. subwencji oświatowej (w roku 2010 - 47,8 proc.);
- wydatki na opiekę społeczną - 4.127.726 zł, które stanowią 13,6 proc. wydatków budżetu (w roku

2010 stanowiły -15,2 proc.);

- wydatki na administrację, w tym zadania zlecone z administracji rządowej, obsługę Rady Gminy, promocję - 1.893.168 zł, które stanowią 6,2 proc. wydatków budżetu (w 2010 r. stanowiły one 6,9 proc.)
- wydatki na kulturę, w tym GOK-O i biblioteki - 817.109 zł, które stanowią 2,7 proc. wydatków budżetu (w roku 2010 - 2,8 proc.)
- ogółem zaplanowane wydatki inwestycyjne na 2011 rok wynoszą 11.279.595 zł, z tego z budżetu Gminy 10.984.378 zł, tj. 36,1 proc. wydatków budżetu (w roku 2010 stanowiły one - 27,8 proc.)

Wartość zaplanowanych inwestycji wraz z planowanymi do uzyskania środkami zewnętrznymi wynosi ogółem - 36.339,611 zł.

Największe inwestycje zaplanowane do realizacji w 2011r:

1. przebudowa dróg gminnych Łęg Przedmiejski - Łęg Starościński około 6 km, koszt całej inwestycji 2.838.000 zł, z tego 50 proc. dofinansuje Wojewoda,
2. przebudowa drogi gminnej w Łegu Starościńskim, kolonia Mała Wioska, długość około 700 mb, koszt inwestycji 250 tys. zł,
3. przebudowa drogi gminnej Gibalka - Długi Kąt o długości około 1000 mb, koszt inwestycji to 290 tysięcy złotych,
4. przebudowa ulic: Spokojnej, Daliowej i Sosnowej w Białobielu o długości około 1200 mb, wartość inwestycji to 500 tysięcy złotych,
5. przebudowa ulic: Szkolnej, Przemysłowej i Złotej w Lelisie o długości około 1000 mb, wartość inwestycji to 455 tysięcy złotych,
6. przebudowa boisk sportowych przy Zespole Szkół w Lelisie (stadion), kontynuacja przebudowy z 2010r.. Wartość inwestycji w roku 2011 to 1,6 mln zł. Inwestycja dofinansowana ze środków Unii Europejskiej w wysokości 85 proc.,
7. budowa boiska wielofunkcyjnego (szkolnego) wraz z montażem monitoringu i placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Białobielu. Koszt inwestycji to 757 tys. zł, z czego 75 proc. to dofinansowanie funduszy Unii Europejskiej,
8. termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Obierwi, koszt inwestycji to 609,8 tys. zł. Inwestycja będzie realizowana po pozytywnym rozpatrzeniu wnio-

sku do funduszy Unii Europejskiej,

9. budowa kanalizacji sanitarnej w Białobielu, Siemnosze, Łegu Przedmiejskim i Łegu Walery. Inwestycja realizowana od 2009 rok. W roku bieżącym będzie zakończona. Koszt inwestycji ponad 6 mln zł,
10. zagospodarowanie skwerów w miejscowości Lelis i Dąbrówka. Wartość inwestycji to 1.478.343zł, z tego dofinansowanie z UE 1 mln zł. Inwestycja będzie realizowana po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku złożonego do funduszy Unii Europejskiej,
11. budowa instalacji solarnych w Gminie Lelis w ilości 337 szt. Wartość inwestycji to 7.534.910 zł. (dofinansowanie z funduszy Unii Europejskiej 5.274.437 zł) Inwestycja będzie realizowana po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o pozyskanie funduszy z Unii Europejskiej,
12. przebudowa ciągu komunikacyjnego dróg powiatowych Szwendrowy Most - Olszewka-Obierwia o długości 1,9 km wraz ze ścieżką pieszo-rowerową 3,9 km. Koszt inwestycji to 1,3 mln zł, z tego Gmina dofinansuje 260 tys. złotych. Inwestycja będzie realizowana po zakwalifikowaniu się wniosku o dofinansowanie przez MSWiA w wysokości 50 proc.,
13. rozbudowa oczyszczalni ścieków w Lelisie oraz budowa kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej w Nasiadkach i Szafarczysskach oraz kolonie wsi Lelis i Durlasy. Koszt inwestycji około 3.550 tys. złotych w roku 2011 wykonanie dokumentacji oraz uzyskanie pozwolenia na budowę,
14. W roku 2011 kontynuowana będzie dalsza modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy,
15. Będzie także nadal kontynuowana budowa i remonty dróg zwirowych.

Opracował:
Stanisław Subda - Wójt Gminy

Nowe zadania gminy

Rada Gminy na sesji 29 grudnia ub. r. podjęła uchwałę w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania w Gminie Lelis. Czym będzie ten nowy twór i jakie podejmie zadania? Otóż z dniem 1 sierpnia 2010 r. weszła w życie zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.), która nałożyła na gminę obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych. Art. 9a tej ustawy określa, że gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Wskazuje również, że zespół jest powołany przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Podstawą działania zespołu są

porozumienia zawarte z podmiotami określonymi w przepisach prawa. Ustawodawca przekazał do kompetencji rady gminy określenie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zgodnie z art. 9b znowelizowanej ustawy gminny zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. W jego skład wejdą przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i Kuratora Sądowy. Obsługę administracyjno-techniczną Zespołu zapewni Ośrodek Pomocy Społecznej w Lelisie ul. Szkolna 37. (ak)

Czysty las jest piękny

W Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie 9 stycznia nastąpiło podsumowanie VI edycji ogólnopolskiego konkursu „Czysty Las”. Szkoła Podstawowa w Nasiadkach otrzymała wyróżnienie na etapie regionalnym w kategorii „Las w sztuce”. Jako nagrody otrzymaliśmy gry dydaktyczne, album o ptakach oraz plansze przedstawiające ssaki, płazy i gady żyjące w Polsce. Opiekunowie szkolnego koła ekologicznego „Koniczynka” Katarzyna Izdorczyk i Jolanta Kurpiowska otrzymali podziękowanie za przygotowanie uczniów do konkursu.

Katarzyna Izdorczyk

Dopłaty do kredytów na kolektory słoneczne

Jak informuje na swojej stronie Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej po podpisaniu w dniu 17 lipca ub. r. umowy z bankami, głównie spółdzielczymi, istnieje możliwość uzyskiwania dopłat przez osoby fizyczne do kredytów na budowę i montaż kolektorów słonecznych. W przypadku gminy Lelis dotyczy to tych wszystkich, którzy nie zdążyli w terminie włączyć się do wniosku grupowego obejmującego mieszkańców gmin Lelis i Kadzidło. Instrument dopłat jest bowiem adresowany do osób fizycznych, które dysponują prawem do nieruchomości.

Kredyty z 45 proc. dotacją NFOŚiGW będą oferowane w placówkach banków, które podpisały umowy lub w placówkach ich banków zrzeszonych. Jest to łącznie ok. **4,5 tysiąca placówek bankowych**. Decyzję o włączeniu instrumentu dopłat do oferowanych produktów bankowych oraz o terminach ich uruchomienia podejmują dyrektorzy poszczególnych banków. Dopłaty są udzielane do kredytów zarówno na zakup, jak i montaż kolektorów słonecznych oraz aparatury niezbędnej do ich prawidłowego funkcjonowania. Beneficjenci mogą zatem liczyć na dofinansowanie kosztów: sporządzenia projektu budowlano-wykonawczego, zakupu:

- kolektora słonecznego (płaskiego lub rurowego)
- nowego zasobnika wodnego,
- automatyki,
- aparatury pomiarowej i instalacji,
- ciepłomierza oraz montażu zestawu

Jak wyjaśnia NFOŚiGW wysokość dopłaty z NFOŚiGW wynosić będzie 45 proc. brutto ww. kosztów poniesionych przez inwestora. Wysokość dopłaty będzie obliczana proporcjonalnie do kosztów nieprzekraczających 2.500 zł za metr kwadratowy powierzchni zainstalowanych kolektorów.

Na dopłaty NFOŚiGW zarezerwował 300 mln zł do wypłacenia w latach 2010-2014. Pozwoli to na osiągnięcie efektu ekologicznego w postaci zainstalowania kolektorów słonecznych o łącznej powierzchni ponad 250 tys. m² (ok. 25 boisk piłkarskich), co przyczyni się do redukcji emisji CO₂ o 36 tys. ton.

Kolektory słoneczne, w największym skrócie, to urządzenia pozwalające wykorzystać energię słoneczną (niekoniecznie bezpośrednio nasłonecznienie - również światło rozproszone) do ogrzewania wody użytkowej. Nie należy ich mylić z **panelami słonecznymi**, zwy-

kłe oznaczającymi potocznie układy ogniw fotowoltaicznych, które służą do generowania elektryczności.

Jak działa kolektor słoneczny? Promieniowane słoneczne pada na powierzchnię (absorber), która pochłania energię tego promieniowania. Do absorbera przymocowane są przewody, w których w układzie zamkniętym krąży tzw. czynnik roboczy (najczęściej - niezamarzający płyn na bazie glikolu), który po odebraniu energii cieplnej z absorbera transportuje ją do budynku, gdzie jest wykorzystana do wstępnego ogrzania np. wody użytkowej. W zależności od nasłonecznienia - pory roku, pory dnia, warunków atmosferycznych - kolektory charakteryzują się różną wydajnością (sprawnością przekształcania energii). O ile w lecie mogą w 100 proc. pokrywać zapotrzebowania na energię niezbędną do ogrzania wody użytkowej (a gdy się ich nie zamierza używać, trzeba je nawet czasami przykryć roletą, żeby uniknąć przegrzania instalacji), to poza sezonem letnim zwykle, w celu uzyskania wymaganej temperatury, wodę trzeba dogrzać w piecu na paliwa tradycyjne.

Oznacza to, że montaż kolektora słonecznego nie eliminuje konieczności posiadania drugiego źródła ogrzewania wody, jednakże znacznie obniża koszty ponoszone na zakup paliwa.

Istnieje wiele typów kolektorów słonecznych, lecz wśród nich najpopularniejsze w Polsce są kolektory **płaskie** (zwykle cieczowe) oraz **rurowe** (próżniowe). W naszych szerokościach geograficznych lepiej sprawdzają się kolektory próżniowe (najczęściej rurowe), dla których temperatura otoczenia ma mniejsze znaczenie, gdyż czynnik roboczy odbierający z absorbera energię słoneczną (np. glikol lub gaz) jest odizolowany od otoczenia **próżnią**, która przepuszcza światło (do absorbera), lecz nie przewodzi ciepła (na zewnątrz) i tym samym w zimie znacznie ogranicza straty ciepła. Kolektory rurowe mają nieco wyższą sprawność i można je montować nawet na pionowych ścianach, są natomiast droższe. Typ kolektora nie jest jednak wcale najważniejszy - bardzo dużo zależy od wyboru konkretnego modelu oraz, przede wszystkim, od jakości montażu i wykonania właściwej izolacji. **(ak)**

Więcej na stronie: <http://oze.nfosigw.gov.pl>

Wybrano nowe władze TPD w Ostrołęce

W trakcie powiatowej konferencji sprawozdawczo - wyborczej Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, która odbyła się 4 stycznia w Ostrołęce w sali Urzędu Miejskiego, podsumowano czteroletnią kadencję oraz wybrano nowe władze organizacji. Prezesem powiatowego oddziału TPD w Ostrołęce została Hanna Grądzka. Wybrano także dwóch wiceprezesów, którymi zostali: Danuta Gnoza oraz Andrzej Rybus - Tołłoczko. Stanowisko sekretarza Towarzystwa objęła Bożena Sepioła, a skarbnika - Grażyna Sosnowska.

Jak poinformował Mirosław Kędziński, dotychczasowy prezes TPD w Ostrołęce obecnie w powiecie funkcjonuje 54 koła, które zrzeszają około 1000 członków. Najaktywniejsze zarządy i koła działają w Myszyncu, Lelisie, Kadzidło, Olszewie Borkach oraz koło TPD przy ZSZ nr 2 w Ostrołęce. W ubiegłym roku z form wyjazdowych i w miejscu zamieszkania organizowanych przez TPD skorzystało 810 dzieci, w tym 197 z terenów dotkniętych powodzią z gminy Słubice. Za swoją aktywną działalność oddział powiatowy otrzymał podziękowanie od wojewody Jacka Kozłowskiego za organizację wypoczynku dla dzieci z terenów powodziowych.

Konferencji sprawozdawczo - wyborczej towarzyszyło wręczenie nagród i dyplomów dla zwycięzców konkursu plastycznego „Dbam o Piękno Domu Ziemi” z gminy Kadzidło, a także odznak m.in.: „Przyjaciół Dziecka” oraz „Zasłużony Działacz Towarzystwa Przyjaciół Dzieci”, które wręczył obecny na konferencji Wiesław Kołak, prezes Zarządu Głównego TPD. Były też wręczone dyplomy i podziękowania dla działaczy ustępującego zarządu. Wyróżnienia otrzymali: odznaki: „Przyjaciół Dziecka” Anna Dobkowska oraz Andrzej Rybus Tołłoczko, medal im. Henryka Jordana: Marianna Danuta Gnoza i Ewa Rudzik; Srebrną Odznaką „Zasłużony Działacz Towarzystwa Przyjaciół Dzieci” - Bożena Sepioła. Wręczono także dyplomy i podziękowania dla działaczy ustępującego Zarządu. Specjalną Odznaką Przyjaciela Dziecka odznaczony został ustępujący prezes Mirosław Kędziński.

W nowej kadencji władze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci planują m.in.: rozszerzenie działalności ognisk wychowawczych oraz pozyskanie młodych członków do działalności w stowarzyszeniu tak, by zarazić ich pracą społeczną. **(ak)**

Ile nas kosztują bezpańskie psy?

Temat bezpańskich psów wałęsających się polami i ulicami naszych wsi stał na każdym wiejskim zebraniu. Mówią o nim myśliciele, którzy obliczają, że straty w zwierzęstanie wyrządzone przez zgłodniałe, chodzące samopas psy idą w setki milionów złotych. Domagają się uporządkowania tego problemu rodzice zaniepokojeni bezpieczeństwem dzieci w drodze do szkół. Jednym słowem o sprawie wie i mówi wielu ludzi, ale jak jest naprawdę. Otóż zadanie wyłapywania bezpańskich psów należy do gminy. Gmina po złapaniu takiego psa ma obowiązek odstawić go do schroniska i pokryć koszty takiej

operacji. Obecnie stawka ta wynosi 1589 zł za jednego psa. W 2010 roku gmina Lelis zapłaciła za odłowienie i odstawienie do schroniska trzech psów. To wcale nie jest mała kwota, a przecież z problemem wałęsających się i bezpańskich, przynajmniej z pozorów, psów spotykamy się po każdym większym, hucznym weselu czy sylwestrowej kanonadzie. Fajerwerki to największa plaga dla psów, które wprost oszalałe ze strachu zrywają pęta i pędzą na oślep w pola i do lasu. Może więc zamiast płacić tak duże pieniądze za odławianie bezpańskich psów zadbać, by te psy, które znajdują się pod naszą opieką nigdy nie

stały się bezpańskimi? Wystarczy pomyśleć o ich smutnym losie i zastanowić się zanim odpalimy kolejną racę lub zanim otworzymy bramę.

Nie mówię tu o sprawie wywożenia i porzucania psów w lasach czy na polach przy drogach. To zwykły kryminal i każdy, kto zauważy taki przypadek powinien natychmiast zgłosić go do komisariatu policji. Bo to nie tylko jest podrzucanie nam, mieszkańcom gminy, swojego zwierzęcia, ale także obciążanie naszego gminnego budżetu kosztami, które można wykorzystać na inne, potrzebne mieszkańcom cele. **(ak)**

Zebrań sołeckie były także okazją do prezentacji tegorocznych zamierzeń inwestycyjnych, takich jak dokończenie modernizacji, a właściwie budowy, stadionu i boisk wielofunkcyjnych w Lelisie, dokończenie budowy linii kanalizacyjnej o długości 25 km i ponad 500 przyłączy w czterech sołectwach: Białobieli, Siemnosze, Łęgu Przedmiejskim i Łęgu Walery, budowę skwerków w centrum Lelisa i placu zabaw przy szkole, budowy ścieżek rowerowo-piesznych przy drogach gminnych i powiatowych, budowę nowych i poszerzenie dotychczasowych dróg gminnych i powiatowych, jak np. drogi tzw. obwodnicy z Łęgu Przedmiejskiego do Łęgu Starościńskiego i wielu innych. Wywoływało to wiele emocji i pytań, na które wójt udzielał konkretnych odpowiedzi.

W dyskusji najczęściej skupiano się na problemach z zalewaniem łąk i domostw przez wezbrane wody wiosennych roztopów. Odżyła więc sprawa utrzymania sieci rowów melioracyjnych przez właścicieli gruntów, a także potrzeby utworzenia spółki wodnej w gminie. Podkreślano, że wspólnie trzeba zwrócić uwagę na stan i czystość przystanków autobusowych, utrzymania czystości chodników i ich odśnieżania, a także dbania o takie elementy jak lustra i znaki drogowe na skrzyżowaniach, a także stan oświetlenia ulic.

- Będziemy nadal zwiększać liczbę punktów oświetleniowych, zwłaszcza tam gdzie są skupiska domów, ale trzeba pamiętać, że takie oświetlenie kosztuje, bo trzeba zapłacić nie tylko za zakup i montaż lamp, ale także za prąd i konserwację. Już obecnie płacimy z tego tytułu ponad 25 tys. zł miesięcznie – wyjaśniał wójt, odpowiadając na liczne pytania mieszkańców Lelisa i Białobieli.

Oczywiście najważniejszym punktem wieczornych zebrań mieszkańców sołectw były wybory sołtysów i członków rad sołeckich. Pojawili

się nowi kandydaci i w kilku sołectwach doszło do zmian na tych funkcjach, jak choćby w Białobieli czy w Kurpiewskich. Ale w większości sołectw dotychczasowi reprezentanci miejscowych społeczności dobrze się spisywali i zasłużyli na słowa wielkiego uznania, o czym świadczyły dyplomy z podziękowaniami, jakie wójt Stanisław Subda wręczał im w trakcie zebrań, a także fakt, że ich nazwiska były jedynymi, które zgłoszono do wyborów tak, jak w Lelisie Bogdana Pyskę, czy w Łęgu Przedmiejskim Eugeniusza Bieńkowskiego.

Dodajmy także, iż w kilku miejscowościach zebrań sołeckie stały się okazją do przedstawienia nowych możliwości zatrudnienia się w Naro-

dowych Siłach Rezerwowych, do czego zachęcał przedstawiciel WKU, mjr. Sławomir Koźnica.

Ponieważ z chwilą oddania do druku bieżącego numeru „WGm.” nie dysponujemy jeszcze wszystkimi wynikami zebrań sołeckich, więc podamy je w następnej edycji. W tym numerze prezentujemy obrazki z zebrań, które odwiedziliśmy z aparatem, a więc w Białobieli, w Durlasach, Lelisie i w Łęgu Przedmiejskim.

Tekst i fot. Antoni Kustusz

Na zdjęciach: nowe rady sołeckie w Białobieli, Durlasach i Łęgu Przedmiejskim oraz sołtys w Lelisie.

Wielkie serce dla Babci i Dziadka

Spotkanie z ukochanymi Babciami i Dziadkami, które odbyło się 21 stycznia w Szkole Podstawowej w Olszewce stało się wielkim świętem całej szkolnej społeczności. W skromnej salce po strażackiej remizie uczniowie, a zarazem wnuczki i wnuki zaproszonych gości wystąpiły z okolicznymi programem, który zakończył się brawu-

rowym tańcem dyskotekowych seniorów. Częste i serdeczne oklaski były najlepszym podziękowaniem za ten występ podyktowany gorącym i odwzajemnionymi uczuciami. Po występach babcie i dziadkowie otrzymali własnoręcznie przygotowane prezenty. Ileż było uścisków, pocałunków, radości! Kto nie ma wnuków ten nigdy tego nie

zrozumie. No i zaproszenie do stołu na ucztę smaczkowych wypieków, a także góry słodyczy dla małych aktorów. Piękny, choć mroźny Dzień Seniora w Olszewce jeszcze raz pokazał, że serdeczność i wspólna radość mogą przedłużyć życie każdej babci i wszystkim dziadkom. (ak)

Fot. Antoni Kustusz

Zespół Szkół w Obierwi nie znosi nudy. Społeczność szkolna oferuje naukę przez doświadczanie i zabawę, wychowanie przez czytanie i działanie oraz dbanie o kondycję fizyczną i kulturę żywego słowa.

PROJEKTY EDUKACYJNE

Uczniowie klasy I Publicznego Gimnazjum w Obierwi od września 2010 r. uczestniczą w realizacji projektu edukacyjnego „Akademia Uczniowska”. Jest to program realizowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej we współpracy z Międzynarodowym Instytutem Biologii Molekularnej i Komórkowej oraz Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności. Współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach III Priorytetu w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki. Dzięki temu programowi przez trzy lata nauki w gimnazjum młodzi ludzie będą mogli uczestniczyć w dodatkowych zajęciach specjalnych kół naukowych, zajmując się wybranymi przedmiotami matematyczno-przyrodniczymi: matematyką, chemią, fizyką i biologią. W ramach tych zajęć gimnazjaliści zapoznają się z technikami eksperymentalnymi, zaplanują i przeprowadzą zgodnie z procedurą naukową: obserwacje, eksperymenty i projekty zespołowe, dotyczące wybranych partii materiału związanych z realizacją programowej podstawy nauczania. Intencją programu jest, by każdy z uczestniczących w nim gimnazjalistów co najmniej kilka razy wziął udział w zajęciach kół naukowych i przeprowadził wspólnie z innymi uczniami projekt polegający na wzajemnym uczeniu się. Uczniowie uczą się więc pracy zespołowej, myślenia przyczynowo-skutkowego i rozwijają kreatywność. Dzięki temu nauka jest dla nich ciekawsza, zajęcia bardziej angażujące, a uczniowie w efekcie lepiej rozumieją zjawiska otaczającego ich świata.

Z KALENDARZA IMPREZ SZKOLNYCH

Choinka Noworoczna. W naszej szkole do karnawałowej tradycji należy Choinka Noworoczna. Ostatnio uczniowie mieli okazję bawić się na niej 15 stycznia. Podczas tegorocznej wspólnej zabawy postawiono głównie na zabawy integracyjne. Przepływały się one z konkursami tanecznymi, a rozpoczęły już wówczas zanim sala na dobre zaludniła się społecznością szkolną. Niewątpliwie gwoździem „choinkowego” programu był konkurs muzyczny „Jaka to piosenka?” Przyniósł wiele emocji nie tylko rywalizującym między sobą drużynom, ale również widzom. Sponsorem konkursu był sklepik szkolny „Kleks”, toteż zwycięska drużyna otrzymała bon upoważniający do dokonania w nim zakupów.

Właściwie dokąd tylko sięgamy pamięcią stałym punktem naszych choinek jest przybycie do bawiących się dzieci Świętego Mikołaja. Nie zapomniał o swoich milusińskich również i w tym roku, zwłaszcza że upominki dla wszystkich uczniów sponsorowała Rada Rodziców.

Dzień Babci i Dziadka Jak co roku o tej porze, czyli 21 stycznia w progach szkoły witaliśmy nasze Kochane Babcie i Dziadków.

Wiele miłych i ciepłych słów. Najmłodsze dzieci uczyły święto Babć i Dziadków pięknymi wierszami, piosenkami, krótką inscenizacją oraz życzeniami płynącymi prosto z serca. Dziękowaliśmy naszym Seniorom za ich dobroć, cierpliwość i miłość. Babcie i Dziadkowie zajmują szczególną rolę w naszym życiu. Może nie wiemy tego jeszcze wtedy, gdy jesteśmy dziećmi, ale uświadamiamy sobie dopiero wówczas, gdy jesteśmy już dorośli. Wspominamy minione lata, odwiedzamy dziadków, szukamy ich obecności... Jesteśmy im wdzięczni za wiele, wiele miłych wspomnień.

Ale nie tylko my mamy te wspomnienia. Nasi dziadkowie też byli młodzi. Zapewne pamiętają miłe wspomnienia swoich młodszych lat. My podarowaliśmy im je poprzez ciepłe słowa, życzenia oraz wiązanki piosenek i melodii z dawnych lat. Słuchaliśmy i śpiewaliśmy wspólnie z Dziadkami w rytm akompaniamentu akordeonu przy ciepłej herbatce,

cją do naszej parafii relikwii bł. Karoliny Kózkówny.

W Adwencie członkowie Koła rozpropagowali wśród uczniów akcję „Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom”. Każda klasa zakupiła świecę z myślą o wigilii klasowej, przez co wsparła potrzebujące dzieci. W grudniu przeprowadzono dwie akcje charytatywne: rozprowadzono figurki aniołków (ozdób choinkowych), dochód z których przeznaczono na opłacenie obiadów jednemu z uczniów szkoły; 12 grudnia włączono się w akcję diecezjalnej Caritas pod hasłem „Bożonarodzeniowy Dar Serca”. W zbiorce przykościelnej młodzieży udało się zebrać 763,59 zł. W planach mamy zorganizowanie „Chrześcijańskich walentynek” oraz udział w dorocznej akcji „Skarbonka wielkopostna”.

Nasze Koło, choć bardzo młode, rozwija się prężnie, a zapał i zaangażowanie jego członków pozwala mieć nadzieję, że na stałe wpisze się ono w działalność szkoły.

kwie i słodkich smakołykach, które przygotowały nasze nieocenione mamy. A śpiewom, a nawet tańcom nie było końca.

NIESIEMY POMOC INNYM

Od dwóch lat przy Zespole Szkół w Obierwi działa **Szkolne Koło Caritas** powołane przez Caritas Diecezji Łomżyńskiej. Opiekunem SKC mianowana została Grażyna Nowakowska. Celem Koła jest propagowanie wolontariatu chrześcijańskiego w szkole, który opiera się na budowaniu wzajemnego zaufania, odpowiedzialności i pracy zespołowej, a w efekcie na autentycznym zaangażowaniu ludzi młodych w pracę na rzecz osób potrzebujących.

Koło działa w oparciu o roczny plan pracy, ale podejmuje jednocześnie inicjatywy doraźne, wynikające z bieżących potrzeb. Członkowie Koła organizują apele z okazji Dnia Papieskiego, a w grudniu przedstawienia jasełek. Jesienią bieżącego roku szkolnego zaangażowali się w zorganizowanie uroczystego czuwania młodzieży w związku z peregryna-

Uczniowie Zespołu Szkół w Obierwi włączyli się również w zbiórkę na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, która w tym roku grała, aby zebrać środki na zakup nowoczesnej aparatury medycznej dla dziecięcych oddziałów nefrologicznych i urologicznych. Inicjatorem akcji był Jarosław Kraska - wolontariusz XIX finału WOŚP. Zbiórka przeprowadzona wśród uczniów pozostawiła ślad nie tylko w postaci symbolicznych serduszek ofiarowanych darczyńcom. Pokazała, jak ważne jest wspieranie szczytnych celów i nie pozostawanie obojętnym na potrzeby innych, poprzez otwarcie się na potrzeby drugiego człowieka i podzielenie się tym, co mamy.

MY TEŻ CZYTAMY DZIECIOM

Hasło ogólnopolskiej akcji Fundacji ABCXXI - „Cała Polska Czyta Dzieciom” w Szkole Podstawowej w Obierwi przyjęto jako nazwę wdrożonej od września 2010 r. innowacji pedagogicznej. Szkolny program uczestnictwa w ogólnopolskiej kampanii realizowany jest w ścisłej współpracy z Filią Biblioteczną w

Obierwi. Koordynatorem przedsięwzięcia jest Bożena Załęska. Ponadto od dwóch lat bierze udział w programie „Czytające szkoły”.

Zgodnie z założeniami kampanii jako priorytet przyjęto głośne czytanie, mając na uwadze jego korzystny wpływ na rozwój emocjonalny dziecka, przydatność w nauce języka, myślenia, w rozwoju pamięci i wyobraźni, czy też rozwijaniu wzorców moralnych. Oprócz cyklicznych spotkań z książką często pośród bibliotecznych półek najmłodszym czytelnikom głośno czytają zaproszeni goście. W tym roku nasi mali czytelnicy mieli już okazję wysłuchać głośnego czytania: Barbary Sęk – kierownika GBP w Lelisie oraz Czesławy Lewandowskiej – twórczyni ludowej.

Bez obaw możemy stwierdzić, że nie mniej emocji dostarczają dzieciom imprezy czytelnicze oraz często towarzyszące im konkursy. Na pewno niezapomniane wrażenia pozostawiły: Bal u Calineczki, Urodziny u Kubusia Puchatka, andrzejki, czy Mikołajki w bibliotece.

SPOTKANIA Z FOLKLOREM

Zespół Szkół w Obierwi od wielu lat jest organizatorem folklorystycznej imprezy pod nazwą Majówka Kurpiowska. Ponadto nasi uczniowie mają możliwość uczestniczenia w lekcjach regionalnych. Tuż przed zimą przerwą świąteczną brać uczniowska licznie przestąpiła progi biblioteki. Podczas pięciogodzinnych zajęć regionalistycznych wykonywano ozdoby bożonarodzeniowe z bibuły i słomy według dawnych wzorów obowiązujących na Kurpiach. Poziom trudności dostosowano do wieku uczniów. Tak też 5 i 6-latków zrobiły podczas zajęć wielobarwne pawie oczka, uczniowie najmłodszych klas łańcuchy, a nieco starsze dzieci gwiazdy i bombki igiel-

kowe. Warsztaty poprowadziła twórczyni ludowa – Czesława Lewandowska.

OSIĄGNIĘCIA SPORTOWE

Od niedawna nasi podopieczni mogą rozwijać swoje predyspozycje sportowe ćwicząc na nowoczesnej sali gimnastycznej. Niemniej jednak sportowe talenty naszych uczniów ujawniły się już nieco wcześniej. Uczniowie Zespołu Szkół mają na swoim koncie zajęcia wielu zaszczytnych miejsc. Między innymi zajęli: III miejsce w Powiatowych Zawodach w Drużynowym Tenisie Stołowym - 4 klasa i młodsi chłopcy; V miejsce w Powiatowych Zawodach w Drużynowym Tenisie Stołowym PG - chłopcy + dziewczęta; VII miejsce w Powiatowych Zawodach w Indywidualnym Tenisie Stołowym - Jakub Grabowski PG; VII miejsce w Powiatowych Zawodach w Indywidualnym Tenisie Stołowym kl. IV i młodsi - Michał Niedźwiecki;

Biegi o Puchar Wójta - Cezary Waszkiewicz, I m: I miejsce - gmina - chłopcy w piłce nożnej gimnazjów, II miejsce - gmina - chłopcy, halowa piłka nożna gimnazjów; I miejsce - gmina - piłka koszykowa, chłopcy, gimnazja;

I miejsce - gmina - piłka ręczna - gimnazja II miejsce - powiat - skok w dal - Mateusz Duszak, IV miejsce - powiat - skok w dal - Sylwester Waszkiewicz

Warto w tym miejscu dodać, że nowopowstała sala sportowa służy nie tylko społeczności szkolnej, ale również środowisku lokalnemu. Codziennie tętni życiem do późnych godzin wieczornych. Dzięki niej sport stał się alternatywnym sposobem spędzania czasu wolnego przez młodzież i dorosłych. Często uprawiają go rodzice wspólnie z dziećmi. Jest to godne uwagi i naśladownictwa, bowiem należy pamiętać o tym, że sport to zdrowie.

Redakcja szkolna
Fot: Archiwum szkoły

DOBRE MANIERY- SZTUKA ŻYCIA

Drodzy Gimnazjaliści!

Pewnie sądzicie, że będzie to kolejna nudna „gadka” prosto ze szkolnego apelu. Jesteście w błędzie! W tym liście chcę przedstawić Wam tylko jeden temat, najczęstszemu spotykany w naszym środowisku, czyli sprawę braku kulturalnego zachowania wśród młodzieży. Moim zdaniem współczesna młodzież, czyli MY sami zachowujemy się niekulturalnie, a wręcz nagannie, myśląc, że jest to w porządku.

Na pewno sami często spotykacie się z brakiem kultury na co dzień w miejscach publicznych takich, jak, np.: sklep, boisko sportowe czy chociażby autobus. Czy jednak sami nie braliśmy w tym udziału? Przykładem może być obraźliwe wyrażanie się w stosunku do osób starszych lub koleżanek i kolegów. Czy kiedy rozmawiając w miejscu publicznym, musimy między zdania wtrącać wulgaryzmy? Naprawdę myślicie, że używając nieuczynnego słownictwa, będziecie bardziej lubiani, fajniejsi? Otóż nie! Nieodpowiednie wyrażanie się nie jest, przynajmniej moim zdaniem, najlepszym rozwiązaniem, ponieważ z czasem staje się to dla Nas czymś zupełnie normalnym, rutynowym. Ale są osoby, które zwracają na to uwagę m.in. znajomi, nauczyciele, a nawet

osoby spoza otoczenia. Wtedy sami pokazujemy, jak zostaliśmy wychowani, ponieważ taki brak kultury świadczy również o naszych rodzicach. Na pewno podstawowe zasady savoir-vivre są niezbędne w życiu!

Nieodpowiednie zachowanie jest też często widoczne w autobusach. Wyobraźcie sobie taką scenę: wracacie zatłoczonym autobusem do domu, a obok was stoi zmęczona, starsza osoba z zakupami. Co wtedy robicie? Większość z nas pewnie rozmawia, śmieje się lub po prostu udaje, że nie widzi takiej osoby. Nie ignorujemy starszego pokolenia, przecież nam młodym nic złego się nie stanie, jeżeli trochę pozostoiemy.

Jestem pewna, że nie ma wśród was takiej osoby, która nie popełniła przynajmniej jednego z powyżej wymienionych błędów. Dlatego apeluję do Was: zastanówmy się nad własnym zachowaniem, kulturą osobistą, pomyślmy o tym, jak nas postrzegają inni i czy warto popisywać się swoją głupotą? Odpowiedź na pytanie pozostawiam Wam.

**Pozdrawiam Szanownych Gimnazjalistów.
Powodzenia na egzaminach gimnazjalnych.
Aleksandra z kl. III Publicznego Gimnazjum w Obierwi**

Uczniowie nie pozostają sami

Ponad 37 tys. zł przekazano w gminie na pomoc materialną dla uczniów na zakup podręczników w roku szkolnym 2010/11.

Po zebraniu informacji z poszczególnych szkół wynika, że z pomocy skorzystało 125 uczniów szkół podstawowych, 49 uczniów gimnazjów i 8 uczniów z orzeczeniem PPP – poinformował Andrzej Przeradzki, dyr. ZASiP.

W grudniu przygotowano także wypłaty pomocy materialnej w formie stypendium socjalnego dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy. Środki pieniężne dla 478 uczniów po 72,80 zł na ucznia przekazano szkołom do wypłaty. Łączna kwota pomocy materialnej wyniosła 34 798,40 zł (ak).

Nie zaśmiecajmy Ziemi

W Zespole Szkół w Łęgu Przedmiejskim rozstrzygnięto konkurs na plakat promujący selektywną zbiórkę odpadów. Plakaty wywieszono na szkolnym korytarzu a my gratulujemy autorom najlepszych. I miejsce zajął plakat wykonany przez kl. III a, a drugie miejsce zdobył plakat kl. Ib. (ak)

CO TO JEST SPIS POWSZECHNY?

Ostatnio przeprowadzone w Polsce jednoczesne spisy (powszechny spis ludności oraz powszechny spis rolny) miały miejsce w 2002 r. Odrębny Powszechny Spis Rolny został przeprowadzony w dniach od 1 września do 31 października 2010 wg stanu na 30 czerwca 2010 r. Mieliśmy więc okazję poznać sposoby zbierania danych spisowych, jak i formy pracy rachmistrzów spisowych, którymi w gminie kierował Waclaw Kania.

Obecnie trwają przygotowania do Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań, który zostanie przeprowadzony w dniach od 1 kwietnia do 30 czerwca 2011 roku wg stanu na 31 marca 2011 r., godz. 24.00. Pracą rachmistrzów będzie kierować jako lider Heronim Laska z Urzędu Gminy, do którego można się zwracać ze wszystkimi pytaniami.

Warto więc zastanowić się nad tym, co to jest spis powszechny.

Zarówno spis ludności i mieszkań, jak i spis rolny są badaniami obowiązkowymi, realizowanymi w oparciu o ustawy o spisach. Są to jednocześnie największe przedsięwzięcia statystyczne jakie podejmowane są nie tylko w Polsce, ale i na całym świecie. Realizacja takich projektów wymaga pełnej mobilizacji zarówno społeczeństwa, jak i państwa.

Spisy powszechne są istotnymi momentami w życiu narodu, kiedy państwo pyta swoich obywateli „ilu nas jest”, „kim jesteśmy”, „jak żyjemy” oraz o inne istotniejsze informacje związane z funkcjonowaniem społeczeństwa. W ocenie organizacji międzynarodowych spisy są jednymi z najważniejszych przedsięwzięć organizacyjnych mobilizujących narody w czasach pokoju. Spisom powinien przyświecać cel profesjonalnej ich realizacji, co jest nie bez znaczenia dla odbioru wizerunku państwa przez obywateli.

Zgodnie z Art. 4 Rozporządzenia (WE) Nr 763/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9.07.2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań, państwa członkowskie UE zobligowane są do zbierania danych statystycznych.

Jak informuje Główny Urząd Statystyczny na swojej stronie www.stat.gov.pl, spisy powszechne ludności i mieszkań w Polsce, jako badania pełne, pozwalają pozyskać informacje dla jednostek lokalnych, funkcjonujących na najniższych szczeblach podziału administracyjnego kraju, tj. dla poziomu gmin (w tym także dla miast oraz miejscowości wiejskich) dostarczając najbardziej szczegółowych danych o liczbie ludności, jej terytorialnym rozmieszczeniu, strukturze demograficzno – społecznej, statusie zawodowym i ekonomicznym na rynku pracy, a także o demograficznej i społeczno-ekonomicznej, charakterystyce gospodarstw domowych i rodzin oraz o zasobach mieszkaniowych i warunkach mieszkaniowych gospodarstw domowych i rodzin.

W czerwcu 2006 roku został przyjęty przez Konferencję Statystyków Europejskich (KSE) dokument pt. „Zalecenia międzynarodowe do spisów ludności i mieszkań około 2011 roku”, który zawiera rekomendacje dotyczące przyszłych spisów, przygotowane wspólnie przez ONZ oraz Unię Europejską, dla wszystkich spisów, które będą przeprowadzane w okresie do 2014 roku. Aktualnie zalecenia te mają status obowiązującego dokumentu z uwagi na zawartą w nich szczegółową metodologię, rekomendowaną

do stosowania w spisach tej dekady. Zgodnie z zaleceniami ONZ, spisy ludności i mieszkań powinny odbywać się co 10 lat, na przełomie poszczególnych dekad. W ślad za ustaleniami ONZ we wrześniu 2008 roku weszło w życie ramowe Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z 9. lipca 2008 r., które reguluje zasady przeprowadzania spisów ludności i mieszkań jako obowiązujące w krajach członkowskich Unii Europejskiej.

W oparciu o to rozporządzenie ustalono podstawowe cele spisu powszechnego ludności i mieszkań w Polsce w 2011 roku, tj. po naszym wejściu do struktur europejskich. Są one następujące:

- 1) zaspokojenie potrzeb informacyjnych kraju, zwłaszcza zebranie informacji, których nie można uzyskać z innych źródeł;
- 2) zebranie informacji niezbędnych do zabezpieczenia potrzeb UE oraz innych potrzeb międzynarodowych;

- 3) dostarczenie informacji na poziomie podstawowych jednostek podziału administracyjnego kraju;

- 4) poznanie zmian w procesach demograficznych i społecznych zachodzących w czasie, tj. w okresie 2002 - 2011;

- 5) aktualizacja bazy do budowy operatów losowania do badań prowadzonych na gospodarstwach domowych.

Jak podkreśla GUS w planowanym do przeprowadzenia w 2011r. spisie polskim istotne jest uzyskanie informacji o tych zagadnieniach, które objęte były spisem w 2002 r. Zachowanie kontynuacji jest bowiem niezbędne dla prowadzenia analiz porównawczych zjawisk w czasie oraz do opisu zmian w procesach demograficzno-społecznych. Proponowany zakres spisu uwzględni więc wszystkie tematy ujęte w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady Europy, a ponadto dodatkowo rozszerza zakres zbieranych informacji w NSP 2011 r. o pewne elementy - ważne z punktu widzenia międzynarodowych zobowiązań wobec ONZ (np. niepełnosprawność) oraz z punktu widzenia krajowych potrzeb (np. emigracja zarobkowa, cudzoziemcy w Polsce, niepełnosprawność, wyznaczenie jako przynależności do kościoła lub związku wyznaniowego, źródła utrzymania ludności, remonty generalne mieszkań i budynków).

Trzeba wiedzieć, że dane pozyskiwane w spisie są podstawowym elementem niemal każdej diagnozy społeczno – gospodarczej i programowania społeczno – gospodarczego. Dlatego przy ustalaniu zakresu tematycznego nowego spisu ludności i mieszkań została dokonana analiza wykorzystania wyników spisu z 2002 roku, analiza nowych potrzeb informacyjnych, możliwości pozyskania tych informacji z innych źródeł, w

tym rejestrów i systemów informacyjnych - przy konieczności zachowania pełnej porównywalności w czasie danych dla potrzeb krajowych oraz międzynarodowych.

W odniesieniu do tematu gospodarstw domowych i rodzin, należy podkreślić, że w NSP 2011 będą pozyskiwane informacje pozwalające na ustalenie faktycznej liczby gospodarstw domowych w danym mieszkaniu oraz liczby rodzin. Pełna charakterystyka rodzin dotyczy typu rodziny biologicznej (małżeństwo lub partnerzy z dziećmi, małżeństwo lub partnerzy bez dzieci, samotny rodzic z dziećmi) rodziny rozszerzonej i zrekonstruowanej. Dlatego też w celu uzyskania takich informacji konieczne jest pozyskanie danych o stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa osób tworzących gospodarstwo domowe, pozycji w rodzinie, jak również o charakterze związku w jakim pozostają osoby, niezależnie od faktu czy został on zalegalizowany czy też nie. Udzielenie odpowiedzi na pytanie o charakter związku w jakim osoby pozostają będzie dobrowolne.

Ponadto wyraźny wzrost skali migracji w ostatnich latach – po wstąpieniu Polski do UE – rodzi duże zapotrzebowanie na dane o wyjazdach Polaków za granicę, powrotach z emigracji oraz napływie cudzoziemców do Polski. Konieczne jest zatem pozyskanie danych nie tylko o rozmiarach zjawiska i jego przyczynach, ale również informacji pozwalających na możliwie pełną charakterystykę migrantów.

W odniesieniu do uwzględnionej w NSP 2011 tematu narodowość i język należy podkreślić, że dane uzyskane w ramach tego tematu zapewnią możliwość realizacji ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. Nr 17, poz. 141, z późn. zm.), w zakresie zapisów odwołujących się bezpośrednio do wyników spisów powszechnych (art. 14 oraz art. 19 ust. 2). Przynależność osób do mniejszości narodowych, etnicznych lub społeczności posługującej się językiem regionalnym, o których mówi ww. ustawa, będzie ustalana na podstawie posiadania obywatelstwa polskiego oraz deklaracji narodowościowej lub dotyczącej posługiwania się językiem regionalnym (kaszubskim, kurpiowskim).

Pytanie o przynależność wyznaniową – jako część kwestionariusza do spisu – po raz ostatni zostało zadane w roku 1931. Zapotrzebowanie na dane o przynależności do kościołów i związków wyznaniowych, strukturze wyznaniowej społeczeństwa ze strony instytucji rządowych, kościelnych i naukowych jest duże. Pozyskiwanie tych informacji będzie również na zasadzie dobrowolności udzielenia odpowiedzi.

Ochrona danych

Wszystkie zbierane i gromadzone w spisie dane indywidualne są poufne i podlegają szczególnej ochronie tajemnicą statystyczną na zasadach określonych w ustawie w art. 10 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 roku o statystyce publicznej. Osoby wykonujące prace związane z przygotowaniem, przeprowadzeniem i opracowaniem wyników spisu są zobowiązane do bezwzględnego jej przestrzegania. Osoby bezpośrednio zaangażowane w prace spisowe składają przyrzeczenie o przestrzeganiu tajemnicy statystycznej.

Antoni Kustusz
Oprac. Na podstawie mat. GUS

Jak zwykle niezawodni - Rajcza '2011

Międzynarodowy Narciarski Rajd Chłopski, który odbył się od 27 do 30 stycznia w Rajczy, jest jedną z największych imprez sportowo- kulturalnych na Żywiecczyźnie. W biegach na nartach startują sportowcy ze środowisk wielkich z Polski, Słowacji, Czech, a także biegacze z innych krajów. W tym roku w sportowych zmaganiach uczestniczyło kilkuset narciarzy – biegaczy z całej Polski i Słowacji. W programie rajdu organizowane są także Dni Kultury Polskiej i Słowackiej, na których występuje wiele zespołów z obu krajów. Od kilku lat ważnym punktem programu są Targi Ofert Turystycznych, promujące te regiony Polski, z których pochodzą uczestnicy imprezy. Tak więc program wydarzeń związanych z Międzynarodowym Rajdem Chłopskim jest bardzo bogaty i zróżnicowany.

Drużyna LZS z Gminy Lelis aktywnie uczestniczy w rajdowych zmaganiach oraz w imprezach kulturalnych od dwudziestu jeden lat. Promuje w ten sposób swoją gminę, powiat i region. W tym roku również reprezentacja Lelisa okazała się najliczniejszą drużyną w ekipie powiatu ostrołęckiego, w skład której weszły drużyny sportowe z gminy Lelis, Baranowo i Łysych.

W Narciarskim Rajdzie Chłopskim zawodnicy dzielnie walczyli w różnych narciarskich konkurencjach w kategorii SENIOR i OPEN. W rywalizacji województwa zwyciężyło Mazowsze, na wynik którego pracowały dwa powiaty, tj. powiat ostrołęcki i nowodworski. W rywalizacji 13. drużyn powiatowych, które wystąpiły w rajdzie, powiat ostrołęcki uplasował się na trzeciej pozycji.

W klasyfikacji gmin na 19. uczestniczących ekip, gmina Lelis zajęła siódme miejsce, drużyna gmin Baranowo-Łyse była dziewiąta. Drużyna reprezentująca GOK-O z Lelisa zajęła 4. miejsce na 68 drużyn startujących w zawodach, Baranowo-Łyse I zajęło 10 miejsce a Baranowo-Łyse II zajęło 11 miejsce.

W kategorii OPEN nasze drużyny zajęły miejsca: GOK-O Lelis - 16, LZS Lelis - 27, Baranowo-Łyse I - 30, Baranowo-Łyse II -31 miejsce.

Stoiska promocyjne z naszego terenu również cieszyły się ogromnym powodzeniem i były licznie odwiedzane przez uczestników imprezy z Polski i Słowacji.

Organizatorem wyjazdu był Gminny Ośrodek Kulturalno-Oświatowy w Lelisie. Wyjazd sfinansowało Starostwo Powiatu Ostrołęckiego i samorządy gmin: Baranowo, Lelis i Łyse.

Anna Ogniewska
Fot. Dariusz Mróz

9

Pracowity rok naszych bibliotekarzy

Miniony rok, który dla bibliotek w gminie Lelis był rokiem jubileuszowym, bowiem Gminna Biblioteka Publiczna obchodziła 60 lat swojej działalności placówki, był rokiem dużej i co najważniejsze, owocnej pracy gminnych bibliotekarzy. Przypomnijmy te najważniejsze wydarzenia.

Oczywiście najważniejszym wydarzeniem były obchody 60-lecia GBP, ale odnotujmy także bardzo już potrzebny remont biblioteki gminnej. W trakcie remontu stare, szare podłogowe płytki pcv wymieniono na jasne pa-

nele, pomalowano ściany, wymieniono drzwi wewnętrzne z ościeżnicą, zakupiono pionowe żaluzje okienne i wykładzinę dywanową. Zakupiono także nowe biurka pod komputery dla czytelników oraz regał na księgozbiór regionalny. Lokal po remoncie stał się jasny i estetyczny.

W bibliotece filialnej w Obierwi zakupiono i ułożono nową wykładzinę dywanową.

W porównaniu z rokiem 2009 zakupiono do zbiorów bibliotecznych o 216 woluminy więcej, tj. 707 egzemplarzy książek; w tym 553 egz. zakupiono ze środków samorządowych, 219 egz. z dotacji ministerialnej, a 167 egz. otrzymano w darze, głównie z okazji jubileuszu biblioteki.

W 2010 roku zarejestrowano ogółem 1273 czytelników, tj. o 29 mniej niż w roku 2009, za to wypożyczeń zarejestrowano 16 924, czyli o 120 więcej w porównaniu z poprzednim rokiem. Świadczy to o tym, że biblioteki posiadają ciekawe oferty książkowe i każdy czytelnik znajduje dla siebie interesującą lekturę. Biorąc pod uwagę podział wiekowy czytelników to

wśród najmłodszych czytelników w wieku do 15 lat oraz wśród dorosłych czytelników nastąpił wzrost, natomiast spadek i to znaczny, bo aż o 90 osób nastąpił w przedziale wiekowym 16-19 lat. Biorąc pod uwagę podział czytelników wg zajęć odnotowano wzrost czytelnictwa wśród uczniów, w grupie dorosłych pracujących umysłowo i osób niepracujących. Niestety, nadal niewielką grupę czytelników, bo liczącą zaledwie 28 osób, stanowią rolnicy.

Znaczny wzrost czytelnictwa odnotowano w czytelnictwie bibliotek czyli poprzez tzw. udostępnianie prewencyjne. I tak odwiedzających czytelników było 8099 osób, tj. o 1589 więcej, wypożyczeń książek odnotowano 5713, tj. o 605 więcej, wypożyczeń czasopism zarejestrowano 6191, tj. o 1334 więcej w porównaniu z rokiem 2009.

Podane dane liczbowe to dane ogólne z wszystkich pięciu bibliotek gm. Lelis. Mimo skromnej obsady kadrowej biblioteki prowadziły także różne inne formy pracy, mające na celu promowanie czytelnictwa. Organizowano m.in. konkursy czytelnicze, plastyczne, recytatorskie, lekcje biblioteczne, pasowania na czytelnika, głośne czytanie dla dzieci, wycieczki zapoznawcze, spotkania z twórcami ludowymi, o czym pisaliśmy już na łamach „Więści Gminnych”.

Barbara Sęk
Fot. Antoni Kustusz

Najważniejsza jest profilaktyka

Od 1 lutego w przychodni stomatologicznej Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej BETA-DENT w Durlasach pracuje dwóch lekarzy stomatologów. Do właścicielki przychodni lek. stom. Beaty Brzozowskiej-Świątek dołączyła lek. stom. Magdalena Suchta. Warto także dodać, że obecnie można w Durlasach wykonać prześwietlenie zębów rentgenem. Obie panie dentystki bardzo gościnnie i serdecznie witają wszystkich pacjentów, a trzeba powiedzieć, że kolejka chętnych do poddania się zabiegom jest coraz dłuższa.

- Najważniejsza jest jednak profilaktyka. Jeśli bowiem trafiają do nas dzieci w wieku 12-13 lat, które nie widziały jeszcze fotela dentystycznego, to jest dramat - stwierdza Beata Brzozowska-Świątek i zachęca wszystkie szkoły

do organizowania częstszych odwiedzin w jej gabinecie. A przypomnijmy, że gmina refunduje koszty transportu dzieci na dentystyczne przeglądy.

Może więc zorganizować w gminie konkurs dla najlepszych szkół, które zorganizują dla swoich uczniów powszechnie i regularne wizyty w dentystycznym gabinecie. Jak się dowiedzieliśmy panie z przychodni w Durlasach są bardzo pozytywnie nastawione do takiego pomysłu, a redakcja chętnie będzie prezentować wyniki i przebieg konkursu. Może więc wspólnie zorganizujemy konkurs „Kurpiowskiej wiewiórki”, a pozytywek będzie dla wszystkich.

Przypomnijmy więc, że przychodnia BETA-DENT w Durlasach w poniedziałki i wtorki zaprasza od godz. 9.00 do 18.00, bowiem w tych dniach przyjmują obie panie dentystki, a w środy od godz. 8.00 do 14.00 i w czwartki od 12.00 do 18.00 zaprasza lek. stom. B. Brzozowska-Świątek, zaś w piątki od 8.00 do 14.00 lek. stom. Magdalena Suchta. Wszelkie informacje można uzyskać pod tel. (29) 761 10 94 lub 502 597 100.

Przy tej okazji warto odnotować, że przy dawnej szkole podstawowej dzięki staraniom miejscowego radnego i sołtysa Stanisława Szczepanka oraz pomocy wójta gminy powstało piłkarskie boisko dla LZS ze stołami do tenisa stołowego, ogrodzone, z własnym parkingiem. W ten sposób uporządkowano teren wokół dawnej szkoły, a przychodnia zyskała niezbędny spokój, tak potrzebny przy leczeniu zębów.

Antoni Kustusz
Fot. Antoni Kustusz

Ozdoby choinkowe - tematem lekcji regionalnej

Tuż przed zimową przerwą świąteczną progi biblioteki w Obierwi licznie przestąpiła uczniowska brać z tutejszej szkoły. Podczas pięciogodzinnych zajęć regionalnych wykonywano ozdoby bożonarodzeniowe z bibuły i słomy według dawnych wzorów rozpowszechnionych na Kurpiach. Poziom trudności zajęć dostosowano do wieku uczniów. I tak 5 i 6-latkowie zrobili podczas zajęć wielobarwne pawie oczka, uczniowie najmłodszych klas wykonali łańcuchy, a nieco starsze dzieci gwiazdy i bombki igielkowe. Warsztaty poprowadziła twórczyni ludowa - Czesława Lewandowska.

Tekst: Bożena Załęska
Fot. archiwum

Alternatywa daje do myślenia

Rodzice szkół w Nasiadkach (26 stycznia) oraz w Obierwi (9 lutego) mieli okazję poznać nową formę spotkań w postaci spektaklu teatralnego połączonego z wywiadówką i spotkaniem z policjantem. Spotkania te, na zaproszenie dyrekcji tych szkół, zorganizowała Grupa Teatralna „Alternatywa” oraz Komenda Policji w Ostrołęce.

Na półrocznej wywiadówce „Alternatywa” zaprezentowała rodzicom wszystkich uczniów najnowszy spektakl pt.: „Śmieję się, pajacu”, w którym opowiada historię wędrownego zespołu artystów, którzy przemierzają się z miasta do miasta. Jednak pod kolorowymi strojami i makijażem, każdy z aktorów skrywa swój prywatny dramat, o którym nagle zaczyna opowiadać. Spektakl powstał na podsumowanie projektu „Spektakl edukacyjno-profilaktyczny jako lokalna inicjatywa edukacyjna”. W spektaklu wystąpili: Sylwia Dagmara Łempicka, Edyta Parzych, Kamil Czaplicki i Stanisław Orłowski. Grupa Teatralna „Alternatywa” powstała w ubiegłym roku, w ramach Grupy Kurpiowskiej działającej przy programie Profilaktyka a Ty. Do tej pory „Alternatywa” zaprezentowała trzy spektakle: „Przebudzenie” i dwa premierowe: „Cela” oraz prezentowany w Nasiadkach „Śmieję się, pajacu”. Założycielem „Alternatywy” jest Karol Jędrzejczyk - lider Grupy Kurpiowskiej. Opiekun „Alternatywy” to Stanisław Orłowski, który jest także reżyserem spektaklu „Śmieję się, pajacu” i współreżyserem spektaklu „Cela”.

Po spektaklu odbyło się spotkanie z policjantem, podczas którego omówiono aktualne zagrożenia, jakie mogą spotkać najmłodszych.

- Rodzice, na początku byli lekko zaskoczeni nietypowym przebiegiem wywiadówki, ale okazali się bardzo uważnymi widzami i odbiorcami tego, co młodzi wykonawcy mieli im do przekazania i w efekcie wywiązała się bardzo żywa dyskusja - powiedziała nam Sylwia Smilgin-Kamińska, dyr. szkoły w Nasiadkach.

Podsumowanie wyników realizacji programu „Alternatywy” odbyło się 11 lutego w ostrołęckim klubie „Oczko”. Spektakl edukacyjno-profilaktyczny jako lokalna inicjatywa edukacyjna był realizowany przez Agencję Rozwoju Regionalnego i Komendę Miejską Policji w Ostrołęce. Przez kilka tygodni 22 kursantki szkoliły się w zakresie wykorzystania teatru jako alternatywnej formy prowadzenia

profilaktyki. Formy pracy, którą nie tylko się widzi, ale także, która zachęca do działania. Zajęcia prowadziła Katarzyna Krakowiak, aktorka polskich scen teatralnych, znana nam przede wszystkim z programu Profilaktyka a Ty. Następny krok należy już do osób, które ukończyły kurs. Na ile zgromadzona wiedza okazała się przydatna, może okazać się w przyszłym roku kiedy to najprawdopodobniej odbędzie się I Przegląd Teatrów Profilaktycznych miasta i powiatu ostrołęckiego przy partnerstwie Agencji Rozwoju Regionalnego.

Realizacja programu „Spektakl edukacyjno-profilaktyczny, jako lokalna inicjatywa edukacyjna” była możliwa dzięki funduszom Unii Europejskiej z obszaru Kapitał Ludzki- Narodowa Strategia Spójności. Na jego realizację pozyskano ponad 40 tys. złotych. (ak)

Fot. Archiwum

LZS zimą rozgrzewa się na całego

W zimowej i mroźnej scenarii niedzielnego popołudnia 20 lutego na sali ZS w Lelisie aż do późna wieczór panował gwar i ruch. Trwał tam niezwykle emocjonujący turniej siatkówki, w który wystartowało 8 drużyn z trzech gmin. 4-osobowe drużyny, z dziewczętami w składzie, grały do dwóch wygranych setów, na dwóch boiskach, a mimo to aż 12 meczów, w tym także oba mecze finałowe, zakończyło się w tea-breaku. W półfinale Dylewo, grające cały turniej w czwórce, pokonało Obierwiew 2:0 (25:19, 25:20) natomiast Łęg – a co się stało? wygrał ze studentami tworzącymi grupę przyjął Contrę 2:0 (25:17, 25:16). W meczu o III miejsce Obierwiew pokonała Contrę 2:1 (22:25, 25:17, 15:10), natomiast w meczu o Puchar Wójta i Przew. Rady Gminy Łęg – a co się stało? po dramatycznym meczu przegrał z Dylewem 1:2 (26:24, 23:25, 11:15).

Najlepszą siatkarką turnieju wybrano Ilonę Sadłowską z Dylewa, a najlepszym siatkarzem Miłosza Pięszę z Łęgu – a co się stało?. Następne miejsca zajęły drużyny Lelis, Łyse, Łyse Express, Łęg Skra. Wójt gminy Stanisław Subda, wręczając najlepszym puchary i nagrody rzeczowe zapraszał wszystkich na turniej za rok, bo gmina Lelis chce rozwijać siatkówkę i jest bardzo gościnna – stwierdził.

Po zakończeniu turnieju siatkówki odbyło się także wręczenie pucharów i nagród dla najlepszych drużyn w halowej lidze piłki nożnej, która była rozgrywana w Lelisie na niedzielnych turniejach od 9 stycznia. Startowało 12 drużyn, które rozegrały 66 meczów, w czasie których strzelono 595 bramek. Zwyciężyła drużyna Łęg Przedmiejski – seniorzy, 28 pkt, przed Olszewką I – 26 pkt, Strażą – 21, LZS Długi Kąt – 21, Łęg Przedmiejski – Młodzi – 19, LZS Nasiadki-Szafarczyńska, 16, Olszewka Młodzi, 15, Lelis Młodzi, 15, Zbieranina Łęg, 12, Obierwia, 9, Łodziska, 3 i Dąbrówka – 3 pkt. Nagrody wręczali wójt Stanisław Subda, radni i działacze LZS Dariusz Mróz i Stanisław Szczepanek. Było bardzo sympatycznie i sportowo, bo w Lelisie LZS zimą rozgrzewa się na całego.

Tekst i fot. Antoni Kustusz

Na zdjęciu: finaliści turnieju siatkówki: Dylewo i Łęg – a co się stało?

LUKS Łęg Przedmiejski przed rundą wiosenną

Piłkarze naszej ligowej drużyny z LUKS Łęg Przedmiejski okres zimowy przepracowali trenując w trakcie gminnych rozgrywek LZS piłki nożnej, które zakończyły się 13 lutego, a następnie piłki siatkowej, które obejmują niedzielne turnieje 20, 27 i 6 marca. W planach drużyny jest rozegranie kilku sparingów, ale z braku własnego stadionu, trzeba będzie ograniczyć się do meczów wyjazdowych, podobnie zresztą jak rozegranie meczów ligowych – tłumaczy plan przygotowań Witold Kwiatkowski.

Więcej na stronie:
<http://lzsleg.futbolowo.pl/lzsleg/>

Przypomnijmy więc, że terminarz wiosennej rundy B-klasy przedstawia się następująco:

Kolejka 8 - 9-10 kwietnia

LUKS Łęg Przedmiejski - GUKS Krasnosielc
Świt Baranowo - Huragan Lipniki
Bartnik Myszyniec - Jantar Parciaki
LKS Zatory - Narew Zambski Kościelne

Kolejka 9 - 16-17 kwietnia

LKS Zatory - LUKS Łęg Przedmiejski
Narew Zambski Kościelne - Bartnik Myszyniec
Jantar Parciaki - Świt Baranowo
Huragan Lipniki - GUKS Krasnosielc

Kolejka 10 - 22 kwietnia

LUKS Łęg Przedmiejski - Huragan Lipniki
GUKS Krasnosielc - Jantar Parciaki
Świt Baranowo - Narew Zambski Kościelne
Bartnik Myszyniec - LKS Zatory

Kolejka 11 - 30 kwietnia-1 maja

Bartnik Myszyniec - LUKS Łęg Przedmiejski
LKS Zatory - Świt Baranowo
Narew Zambski Kościelne - GUKS Krasnosielc
Jantar Parciaki - Huragan Lipniki

Kolejka 12 - 7-8 maja

LUKS Łęg Przedmiejski - Jantar Parciaki
Huragan Lipniki - Narew Zambski Kościelne
GUKS Krasnosielc - LKS Zatory
Świt Baranowo - Bartnik Myszyniec

Kolejka 13 - 14-15 maja

Świt Baranowo - LUKS Łęg Przedmiejski
Bartnik Myszyniec - GUKS Krasnosielc
LKS Zatory - Huragan Lipniki
Narew Zambski Kościelne - Jantar Parciaki

Kolejka 14 - 21-22 maja

LUKS Łęg Przed. - Narew Zambski Kościelne
Jantar Parciaki - LKS Zatory
Huragan Lipniki - Bartnik Myszyniec
GUKS Krasnosielc - Świt Baranowo

Punkty dla naszych pingpongistów

W sali Zespołu Szkół w Łysych, a więc tam gdzie trenuje i rozgrywa swoje mecze I-ligowa drużyna tenisistów stołowych JBB Łyse, 8 stycznia rozegrano Mistrzostwa Powiatu ostrołęckiego w indywidualnym tenisie stołowym dziewcząt i chłopców ze szkół podstawowych. W zawodach startowali także reprezentanci szkół z naszej gminy, uzyskując kilka punktowanych lokat. W rywalizacji uczennic klas IV i mł. Natalia Nadolna z SP Łęg Starościński zajęła II miejsce i zdobyła 3 pkt., natomiast Marta Mielnicka z SP Lelis zajęła III miejsce i uzyskała 2 pkt. W rywalizacji chłopców tej kategorii wiekowej Karol Mróz z SP Olszewka zajął V miejsce i zdobył 1 pkt., podobnie jak Michał

Niedźwiecki z SP Obierwia za uplasowanie się na miejscach VII – VIII.

W tej samej hali 16 stycznia rozegrano Mistrzostwa Powiatu w rywalizacji drużynowej. Reprezentującą gminę drużyna dziewcząt SP Lelis z kl. IV i mł. Zajęła bardzo dobre III miejsce i uzyskała 13 pkt. w klasyfikacji Igrzysk Młodzieży Szkolnej. Podobny wynik w rywalizacji tego rocznika uzyskali chłopcy z SP Obierwia, którzy także zajęli III miejsce.

W Mistrzostwach Powiatu, które odbyły się 15 stycznia startowały także drużyny dziewcząt i chłopców z PG Obierwia. Obie drużyny zajęły ostatnie, piąte miejsca, ale uzyskały po 7 punktów do klasyfikacji Gimnazjady. (ak)

INFORMACJE

GOK-O informuje i zaprasza...

3 marca, godz. 12.00 – sala widowiskowa GOK-O, VI Regionalny Przegląd Widowisk przedstawiających fragment z życia dawnych Kurpiów pt. Darcie Pierza,

21 marca, godz. 10.00 – GOK-O, finał gminny konkursu plastycznego „Palma kurpiowska”,

7 kwietnia, godz. 11.00 – sala widowiskowa GOK-O, konferencja naukowa „Słownik gwary kurpiowskiej” i jubileusz 15. Lat istnienia zespołu Nowe Latko,

Urząd Gminy przypomina...

Terminy płatności podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości:

I rata do 15 marca 2011 r.

II rata do 15 maja 2011 r.

III rata do 15 września 2011 r.

IV rata do 15 listopada 2011 r.

W/w podatki są płatne u sołtysa (w wyznaczonym terminie), w kasie lub na konto Urzędu Gminy (Nr konta: 05892200090000061920000010)

Gminie przybywa mieszkańców

Urząd Stanu Cywilnego w Lelisie podsumował dane statystyczne dotyczące mieszkańców gminy za 2010 rok. Po zliczeniu wszystkich zapisów w księgach USC okazało się, że na koniec 2010 roku gmina Lelis liczyła 8843 mieszkańców, w tym 4364 kobiet i 4479 mężczyzn.

W ciągu minionego roku odnotowano 117 urodzeń i 86 zgonów, zawarto 107 małżeństw oraz przeprowadzono i odnotowano w aktach USC w Lelisie 16 rozwodów. Na pobyt stały zameldowano 112 osób, a 58 osób przemeldowało się na terenie gminy. Jednocześnie 94 osoby wymeldowały się z pobytu stałego w naszej gminie. USC w Lelisie wydał 444 dowody osobiste.

Warto odnotować, że wśród nowonarodzonych mieszkańców gminy najczęstszymi imionami męskimi były: Szymon i Bartosz, a dla dziewczynek: Zuzanna, Zofia i Nicola.

W poszczególnych miejscowościach naszej gminy odnotowano następujące liczby ludności:

1. Lelis – 841
2. Długi Kąt – 274
3. Durlasy – 442
4. Gibalka – 123
5. Łódziska – 203
6. Szafarnia – 235
7. Nasiadki – 512
8. Szafarczyńska – 257
9. Olszewka – 611
10. Szwendrowy Most – 165
11. Łęg Przedmiejski – 1163
12. Łęg Starościński – 833 (w tym Walery – 374)
13. Gnaty – 183
14. Dąbrówka – 381
15. Szkwa – 90
16. Gąski – 191
17. Płoszyce – 304
18. Kurpiewskie – 259
19. Obierwia – 710
20. Aleksandrowo – 161
21. Białobiel – 630
22. Siemnocha – 275

Oprac. Czesława Ziemak, Hieronim Laska

Bez kartki wieś umiera

- Miało być więcej ludzi, rozesałem trzy kartki po domach, ale nie wszędzie widać dotarła, bo ludzi, jak na lekarstwo – takie tłumaczenie słyszymy na wielu wiejskich zebraniach. Trudno się dziwić brzmiającemu z tych słów rozgoryczeniu. A przecież bez kartki nasza wieś umrze, zaniknie w niej chęć wspólnego działania, poczucie wspólnych potrzeb i interesów, zniknie zainteresowanie dla wiejskich problemów. Tej wiedzy nie zastąpi telewizor, nie zastąpi jej gminna gazeta. Być może za kilka lat, kiedy wszyscy będziemy mieli domowe konto internetowej poczty, to wówczas wszelkie zawiadomienia i komunikaty będzie się rozsyłać poprzez Internet, ale dzisiaj jeszcze bez kartki ani rusz.

Dlatego pamiętajmy, że dobrze zorganizowane zebranie wiejskie daje gwarancję podejmowania wspólnie przez mieszkańców wsi najważniejszych, odpowiednich, zgodnych z prawem decyzji lokalnych. Jednak by tak było trzeba nasze wspólne zebranie odpowiednio zorganizować, a przede wszystkim skutecznie wszystkich mieszkańców powiadomić i terminie i miejscu, a także tematyce zebrania. Do takiego powiadomienia najczęściej służy tzw. karta, którą sołtys lub wójt puszczają obiegiem przez wieś, najczęściej od domu do domu. Niestety, coraz częściej kartki takie nie docierają do końca swego obiegu, a tym samym nie spełniają swojej roli.

Czym w istocie jest tzw. karta, bo tak u nas nazywa się obiegiem rozsyłane zawiadomienie lub komunikat. Oficjalnie takie pismo nazywa się kurendą albo okólnikiem i jest ono wysyłane obiegiem do wszystkich zainteresowanych stron. Słowo to, jak podaje Witold Kopeczyński w „Słowniku wyrazów obcojęzycznych” pochodzi od łacińskiego currenda(rus) „obiegający”, które wywodzi się z łac. currere czyli kurs, kursować.

W polskim języku potocznym i gwarowym nazywano takie dokumenty bardzo różnie, ale ich istota się nie zmieniała. Chodziło się od domu do domu i przekazywało się urzędową wiadomość, która powinna dotrzeć do wszystkich zainteresowanych, na przykład, mieszkańców danej wsi. Na Kaszubach do tego celu służyła kluka. Był to kiedyś znak sołecki, rodzaj kija odpowiednio przyciętego za pomocą, którego sołtys zwoływał ludzi na ważne zebrania. Z czasem kluka-kurenda zmieniła postać, stała się kartką urzędową, ale sposób jej podawania zachował się. Sołtys zanosił klukę-kurendę do sąsiada, ci zaś zanosili ją najbliższemu sąsiadowi i tak dalej. Istota tego obyczaju polegała na szanowaniu urzędowego komunikatu i jego znaczenia dla życia wsi. Dlatego klukę najczęściej odnosił do sąsiada najstarszy syn, albo sam gospodarz, który przy tej okazji miał czas porozmawiać o wiejskich sprawach, przemyśleć wspólnie z sąsiadem treść komunikatu. Jednym słowem wieś żyła. Warto o tym pamiętać, kiedy decydujemy się przerwać kurs kartki od sąsiada do sąsiada. Bo skutki takiego zaniechania czy też lenistwa mogą dotyczyć także nas samych, np. poprzez wprowadzenie w życie decyzji, o których nie będziemy wiedzieli, lub których nie będziemy chcieli przestrzegać. Przesyłajmy więc kartki dalej, nie zatrzymujmy ich, bo od tego wiele w naszym, wiejskim życiu zależy.

Antoni Kustusz

Kurenda, okólnik - to rodzaj urzędowego pisma obiegowego, które wysyłane jest do wszystkich zainteresowanych stron. Zawiera ogólne wskazówki bądź zalecenia wydawane ogólnie do podległych mu organów państwowych.

Etym. - n.łac. currenda(rus) ‘obiegający’ z łac. currere zob. kurs.

• pismo urzędowe z instrukcjami lub poleceniami, wydawane i przesyłane przez organ administracyjny podległym mu organom; okólnik

Kluka - kurenda - na Kaszubach był to kiedyś znak sołecki, rodzaj kija odpowiednio przyciętego za pomocą, którego sołtys zwoływał ludzi na ważne zebrania. Z czasem kluka-kurenda zmieniła postać, stała się kartką urzędową, ale sposób jej podawania zachował się. Sołtys zanosił klukę-kurendę do sąsiada, ci zaś zanosili ją najbliższemu sąsiadowi i tak dalej.